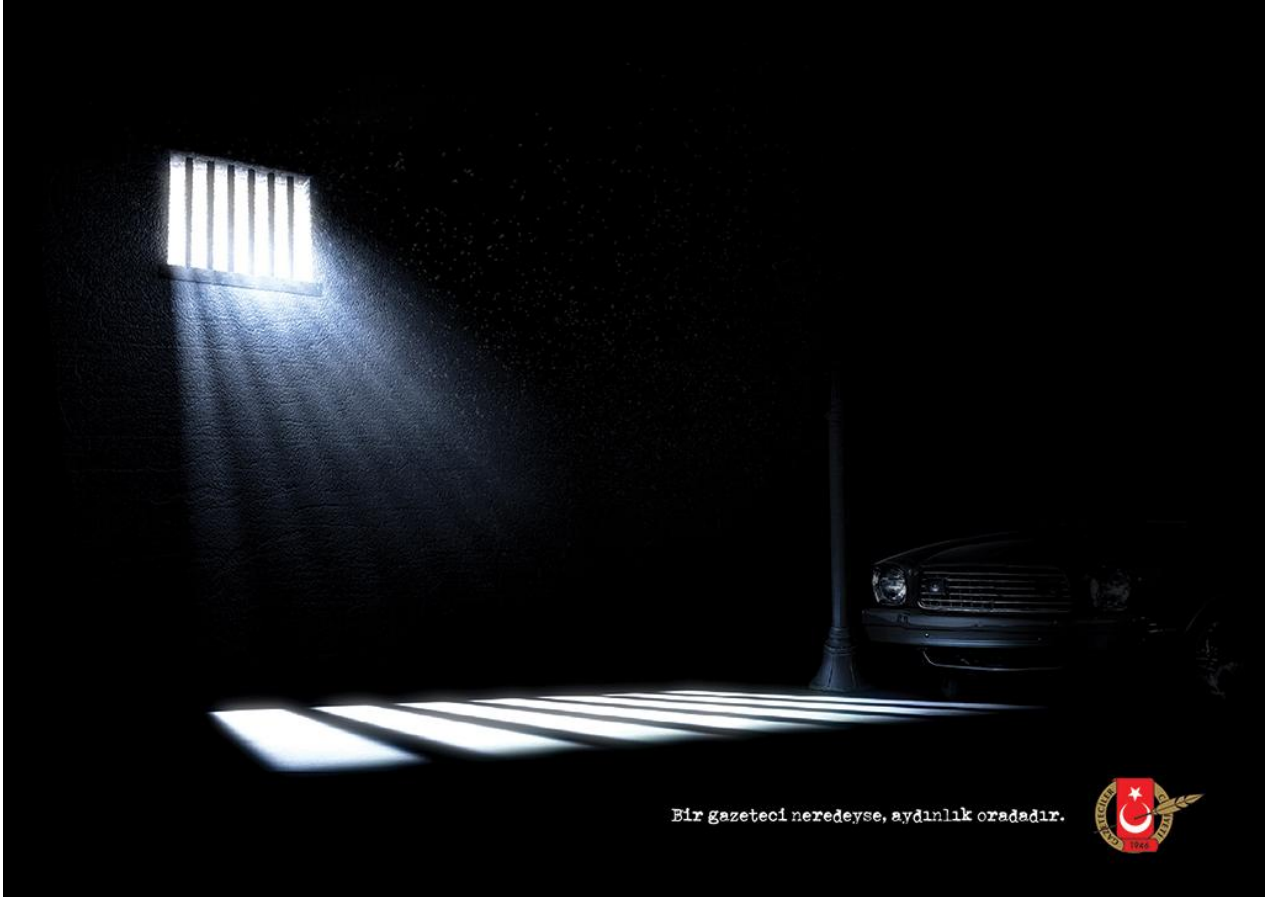

Press for **Freedom**
Özgürlük için Basın

Bir gazeteci neredeyse, aydınlık oradadır.

“Bir gazeteci neredeyse aydınlık oradadır”

Gazeteciler Cemiyeti

İfade ve Basın Özgürlüğü Ocak 2020 Raporu

Bu Rapor Gazeteciler Cemiyeti "Press For Freedom / Özgürlük İçin Basın" Çalışma Grubu Tarafından Hazırlanmıştır.

Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın Çalışma Grubu, medya çalışanları ve sivil toplum temsilcilerinden oluşan bağımsız bir platform aracılığıyla özgür basın için politika yapıcılara ulaşmayı; ifade ve basın özgürlüğü konusunda yasal durumu ve devam eden ihlalleri göstererek bu konuda farkındalık yaratmayı, atölyeler ve konferanslar düzenleyerek gazetecilik pratikleri ile ilgili medya çalışanlarını ve sivil toplum temsilcilerinin kapasitesini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Gazeteciler Cemiyeti'nin Özgürlük için Basın ifade ve basın hürriyetleri ihlalleri raporları Mart 2014'den bu yana düzenli yayınlanmaktadır.

Açık kaynaklardan, medya taramalarından, proje ofisine çeşitli şekilde yapılan başvuru ve ihbarlardan hazırlanan bu raporlardaki her türlü içeriğin sorumluluğu tamamiyle **Gazeteciler Cemiyeti'**ne aittir, kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayınlarda kullanılabilir.

***

İfade ve Basın Özgürlüğü Ulusal Komitesi

Başkan

Prof. Dr. Korkmaz Alemdar

Hukukçu Üye

Av. Tuncay Alemdaroğlu

Kıdemli Gazeteciler

Nursun Erel ve Sedat Bozkurt

STK Temsilcisi (Kıdemli Gazeteci, Parlamento Muhabirleri Derneği Başkanı)

Göksel Bozkurt

***

Özgürlük İçin Basın

Çalışma Grubu Koordinatörü

Yusuf Kanlı

Koordinatör Yardımcısı

Seva Ülman Erten

Editör

Yıldız Yazıcıoğlu

Araştırmacılar

Naz Akman

Dicle Kavak

Araştırma Asistanı

Berfin Bayır

Cansu Timur

Oğuz Eren Ege

Gamze Yurtlu

Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu

Başkan

Nazmi Bilgin

Başkan Vekili

Savaş Kıratlı

Başkan Yardımcıları

Ertürk Yöndem, Ayhan Aydemir,

Yusuf Kanlı

Genel Sekreter

Ümit Gürtuna

Mali Sekreter

Mustafa Yoldaş

Üyeler

Güray Soysal, Ali Şimşek, Ali Oruç,

Önder Yılmaz, Önder Sürenkök,

Olgunay Köse ve Nursun Erel

***

Gazeteciler Cemiyeti hakkında

Gazeteciler Cemiyeti, 10 Ocak 1946'da gazeteciler Mekki Sait Esen, Ni-yazi Acun, Aka Gündüz, Bilal Akba, Adil Akba, Sebahattin Sönmez ve Muvaffak Menemencioğlu tarafından kuruldu. Cemiyetin kuruluş amacı, basın organlarındaki gazetecileri bir araya toplamak, mesleki ve sosyal hakları geliştirmek, mesleğin gerekliliği olan hak ve özgürlükleri savunmak olarak belirlendi.

Kurucu başkanlığı üstlenerek 1946-1956 yılları arasında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'nı yürüten Mekki Sait Esen'in ardından 1956-1957 döneminde eski kontenjan senatörlerinden Ecvet Güresin cemi-yet başkanlığını üstlendi.

Kudret gazetesi kurucusu ve sahibi Gazanfer Kurt'un, 1959 yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti'ne başkanlık yapmasının ardından bu görevi 1960 yılına kadar Atilla Bartınhoğlu üstlendi. CHP'nin eski Milletvekili Altan Öymen, 1960 ve 1961 yıllarında sürdürdüğü Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı görevini 1961 yılında İbrahim Cüceoğlu'na bıraktı. Akis dergisi yönetici ve yazarı Metin Toker ise, 1957 yılında yedi ay 53 gün hapis yatmasının ardından 1962 yılında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'na getirildi.

Ekspres gazetesi kurucu sahipliğini yapan Doğan Kasaroğlu, 1963 - 1968 döneminde Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olarak görevi devralmasından sonra TRT Genel Müdürlüğüne atandı.

Yeniğün, Ulus, Ankara Telgraf, Ankara Ekspres, Dünya gazetelerinde yazı işleri müdürlüğü, yazarlık, başyazarlık ve Genel Yayın Yönetmenliği yapan Beyhan Cenkeçi, bu süre içerisinde beş yıl boyunca Gazeteciler Sendikası başkanı olarak görev aldı. 1960 yılı öncesi bir buçuk yıl hapis cezası alarak bazı meslektaşları ile birlikte cezaevine giren Cenkeçi, 1969 yılında Gazeteciler Cemiyeti başkanı seçildi. 1992 yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olarak görevini sürdürdü. Cenkeçi, 24 yıllık

Press for **Freedom**

Özgürlük için Basın

Başkanlığı sırasında Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Senatörlüğü de yaptı.

1971 yılında Son Havadis gazetesinde mesleğe başlayan Nazmi Bilgin, Güneş gazetesi sahipliği ve Yazı İşleri Müdürlüğü görevini üstlendi, daha sonra Dünya gazetesinde Haber Müdürü olarak görev yaptı. Bilgin, Tercüman gazetesinde Parlamento ve Cumhurbaşkanlığı muhabirliği görevlerini de yürüttü. TRT-2'nin kuruluşunda yer aldıktan sonra TRT'ye, beş yıl "Uzman Haberci" ve "Genel Müdür Danışmanı" olarak hizmet verdi. Bilgin 1992 yılında ittifakla cemiyet Genel Başkanı seçildi. 1996 yılında kuruculuğunu üstlendiği Türkiye Gazeteciler Federasyonu'nda Genel Başkanlık görevi yapan Bilgin, bu görevi 2009 yılına kadar sürdürdü.

BRT televizyonunun Ankara temsilciliği görevini de yapan Bilgin, Unesco Türkiye Milli Komitesi üyeliği ve Denetçiliği görevinde de bulundu. Basın İlan Kurumu Genel Kurul üyeliği, Türk Silahlı Kuvvetleri Elele Vakfı Mütevelli Heyet ve Yönetim Kurulu üyeliği ve Reklam Kurulu üyeliği görevlerini de sürdürüyor.

Türkiye'nin çok partili siyasi hayata geçişiyle, daha açık bir deyimle, çoğulcu demokrasi dönemiyle yaşıt ve koşut olan Gazeteciler Cemiyeti, bir avuç gazeteci üye ile çıktığı yolu, sevgi ve mesleki dayanışma ile pekiştirmiş, 2000'i aşkın üye sayısı ve bağımsız mali gücü ile bugün, Türkiye'nin en eski, en büyük ve saygın meslek kuruluşlarından ve sivil toplum örgütlerinden birisidir.

Cemiyetimiz, 1946 yılındaki kuruluşundan bu yana her zaman cumhuriyet, çoğulcu demokrasi ile ifade ve basın özgürlüğü başta olmak üzere özgürlüklerin yılmaz bekçisi oldu. Gazeteciler Cemiyeti üyelerine aşıladığı bu güvenle ülkemizin mesleki ve diğer önemli kurumları arasında hak ettiği yeri aldı.

***

Telefon: +90 (312) 427 15 22

Faks: +90 (312) 468 23 84

E-Posta:

info@gazetecilercemiyeti.org.tr

Web Adresi:

www.gazetecilercemiyeti.org.tr

www.pressforfreedom.org

Adres: Üsküp Caddesi (Çevre Sk.)

No:35, Çankaya, Ankara

***

Kapak fotoğrafı: Cosmic Creative

Reklam sektörü için bir prestij olarak kabul edilen 13'üncü **Kırmızı Reklam** ödülleri'nin 13'üncüsü 26 Mayıs 2016'da gerçekleştirildi. Kırmızı Jüri Özel Ödülünü **Cosmic Creative**'in hazırladığı "**Gazeteciler Cemiyeti-Bir gazeteci nerdeyse, aydınlık oradadır**" adlı çalışma hak kazandı.

Press for **Freedom**

Özgürlük için Basın

İfade ve Basın Özgürlüğü Ocak 2020 Raporu

Gazeteciler Cemiyeti Yayınıdır

Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır. Bu rapor Gazeteciler Cemiyeti'ne aittir. Kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayınlarda kullanılabilir.

İçindekiler

Giriş	5
İletişim Araçlarına ve İletişimcilere Baskı	Error! Bookmark not defined.
İfade ve Basın Özgürlüğünü Kullanmak İsteyenlere Müdahale	Error! Bookmark not defined.
RTÜK İle İlgili Gelişmeler	Error! Bookmark not defined.
İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik Yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepki	Error!
Bookmark not defined.	
Diğer Gelişmeler	24
Olumlu Gelişmeler	32
Kısaltmalar	37

Giriş

Türkiye, 2020 yılını Suriye ağırlıklı olarak bölgesel gelişmelerin etkisinde karşıladı. Doğu Akdeniz'deki gelişmelere ek olarak Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Libya'ya asker gönderme olasılığı ortaya çıktı. Elazığ'da 24 Ocak günü 6.8 şiddetinde yaşanan deprem ise bütün ülkeyi üzdü. Basın ve ifade özgürlüğü alanındaki sorunlar, her zaman olduğu gibi 2020 yılının ilk günlerinden itibaren gündemdeki yerini korumayı sürdürdü. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ile Anayasa Mahkemesi'nin kararlarının mahkemeler tarafından dikkate alınmaması yargıya güven konusunu gündemde tutmaya devam etti.

Ocak ayında gazetelere önemli maddi katkı sağlayan Basın İlan Kurumu'nun (BİK) uygulamaları kaygı yaratır oldu. BİK, *Evrensel* ve *Birgün* gibi muhalif gazeteleri maddi açıdan sıkıntılı duruma düşürecek cezalandırma kararları almaya başladı. *Evrensel*'in satış noktalarında okurlarınca üç nüshadan fazla satın alınmasını kanuna aykırı niteleyerek gazeteye ilan ve reklam kesme cezası uygulamayı sürdürdü. BİK'in raporunda, Adana, Ankara, Diyarbakır, İstanbul, İzmir ve Kocaeli'deki gazete bayilerinden topluca satın alınmış gazetelerden bir bölümü örneğin cezaevlerine götürüldüğüne yer verilmesi "Okurlar fiziki takip sürecine mi alındı?" tartışmasına yol açtı. *Birgün*'ün de gazete satışlarını arttırma amaçlı okurlarına yaptığı çağrı üzerine yapılan toplu alımlar nedeniyle BİK'in yaptırımına maruz kaldığı belirtildi.

Muhalif kesimdeki gazetecilere yönelik ise Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'nın, Ocak ayında herhangi bir açıklama yapmaksızın son kullanma tarihi geçmemiş ve e-devlet sisteminde "kullanımda" şeklinde kayıtlı iken tüm sarı basın kartları için "iptal edilmiştir" kararı alması tartışma yarattı. Bu kararlar turkuaz renkli yeni kartları henüz kendilerine verilmemiş gazeteciler, gerekçesiz şekilde basın kartsız bırakılarak, TBMM, bakanlıklar, valilikler gibi pek çok kamu kurumlarını izleyebilmeleri engellendi. Benzer şekilde yeni basın kartı taleplerine henüz yanıt alamamış Alman gazetecileri, Almanya Başbakanı Angela Merkel'in Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'la ortak basın toplantısında gündeme taşınması ve tepkiler sonrasında sarı basın kartlarının iptal edilmesinden vazgeçildi. Meslek örgütlerince dayanışma içerisinde tepki gösterilmesi üzerine dört günlük süreç sonrasında Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'nın iptal kararını geri almasına rağmen Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun'un "iptal işlemi olmadı, değerlendirme devam ediyor" açıklaması dikkat çekti.

Basın davaları Ocak ayında da gündemi işgal etmeyi sürdürdü. *Cumhuriyet* muhabiri Alican Uludağ, gazeteciler Kerim Karakaya ile Fercan Yalınkılıç ve başka pek çok kişi hakkında dava açıldı. Elazığ'da yaşanan deprem nedeniyle yapılan sosyal medya paylaşımları aralarında gazeteciler ve sanatçıların da bulunduğu çok sayıda insan hakkında soruşturma açılmasına neden oldu.

"Cumhurbaşkanı'na hakaret" suçlamasıyla yargılamalarda cezalandırma kararları devam etti. Savunma hakkı açısından da ilginç bir gelişme olarak Avukat Celal Çelik hakkında CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nu savunma dilekçesinde Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret ettiği iddiasıyla dava açıldı. Ancak Van Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, sosyal medya paylaşımlarıyla "Cumhurbaşkanı'na hakaret" gerekçesiyle suçlanan iki çocuğun Erdoğan'dan özür dilemeleri şartıyla dosyaları kapatıldı.

Ocak ayı sonu itibarıyla 52'si hükümlü ve 43'ü tutuklu olmak üzere 95 basın mensubu cezaevindeydi. Aralık ayı sonu itibarıyla ise 48'i hükümlü ve 73'ü tutuklu olarak toplam 121 gazeteci hapistede bulunmaktaydı. Hapisteki gazeteci sayısında Ocak ayındaki belirgin düşüş ise, serbest bırakılanlar yanı sıra bu tabloyu yakından izleyen meslek örgütleri tarafından hapisteki medya mensuplarıyla ilgili yapılan değerlendirme sonrasında listede güncelleme yapılması nedeniyle oldu.

AKP ve MHP'li üyelerce 31 Ekim 2019'da RTÜK üyeliği düşürülen ve yeniden aday gösterilen CHP'li üye Faruk Bildirici'nin açtığı davada Ankara 9. İdare Mahkemesi, RTÜK kararının yürütmesinin durdurulması talebini reddetti.

Anayasa Mahkemesi, yazar Hayko Bağdat ve *Halk TV* eski Genel Yayın Yönetmeni Şaban Sevinç'in açıklamaları gerekçesiyle cezalandırılmalarını ifade özgürlüğü hakkı ihlali olarak yorumladı.

İletişim Araçlarına ve İletişimcilere Baskı

5 Ocak 2020

• *Sözcü*, mali yükümlülüklerini yerine getirmelerine karşın *Anadolu Ajansı*'nin (AA) tek taraflı olarak haber aboneliklerini durdurduğunu açıkladı.¹ AA ise, *Sözcü* davasıyla ilgili İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 27 Aralık 2019'da verdiği hapis cezalarıyla ilgili kararı tarafsız bir biçimde aktardıklarını ancak *Sözcü*'nün halen ajans aleyhine saldırgan yayınlarına devam ettiğini ve bu nedenle hukuki haklarını kullanacağını bildirmişti.²

6 Ocak 2020

• *Artı Gerçek* muhabiri Derya Okatan, Selahattin Demirtaş'ın Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki davasını takip etmek üzere gittiği Sincan Cezaevi Kampüsü'ndeki duruşma salonuna alınmadı. Okatan, "Sincan Cezaevi'nde kayıt masasına kadar gitmeyi başardıktan sonra Demirtaş davasını duyunca geri dışarı çıkarıldım. Polisin aradığı komutan önce 'alın' dedi sonra vazgeçti. Tümüyle keyfi bir şekilde yarım saattir dışarıda bekletiliyorum. Bir haber takip etmek bu kadar zor olmamalı" dedi.³

7 Ocak 2020

• Gaziantep 7. Ağır Ceza Mahkemesi, MA muhabiri Barış Polat'a "örgüt üyesi olmak" suçlamasıyla altı yıl üç ay hapis cezası verdi. Polat, KHK ile kapatılan *Özgürlükçü Demokrasi*'nin dağıtımını yaparken tutuklanmıştı.⁴

8 Ocak 2020

• Ankara 37. Asliye Ceza Mahkemesi, *Cumhuriyet* muhabiri Alican Uludağ hakkında Antalya Cumhuriyet Başsavcılığı'nın "Evetçi Savcı FETÖ Toplantısında" başlıklı haberinden dolayı "soruşturmanın gizliliğini ihlal" suçlamasıyla dava açtı. Uludağ imzalı 20 Mart 2017 tarihli haberde, gizli tanık 'Çakıl'ın ifadeleri doğrultusunda, "FETÖ bağlantılı dört hakim ve savcının halen görevde olduğu, "söz konusu isimler arasında referandumda 'hayır' oyu verecekleri PKK'lılarla aynı muameleyi görmekle tehdit eden Antalya Cumhuriyet Başsavcısı Vekili Cevdet Kayrafoğlu'nun da olduğu öğrenildi" ifadesi yer aldı. Uludağ ise, "Haber basın özgürlüğü kapsamında halkı bilgilendirme kapsamında yapılmış olup, bu konudaki suçlamaları kabul etmiyorum. Soruşturmanın gizliliğini ihlal edecek ve gizli tanığın kimliğini deşifre edecek unsurlar haberde yoktur. Gizli tanığın ifadelerinin tamamı elimde olmasına rağmen hepsini yazmayıp sadece haberde geçen savcı Cevdet Kayrafoğlu yazımda belirtilmiştir. Kendisi, sosyal medya hesabından referandumla ilgili paylaşımları sonrası kamuoyunda tartışılan bir kişi olması nedeniyle ilgili bölümü kamuoyunu bilgilendirme amaçlı haberde verdim" savunmasını yaptı.⁵

• *Radyo Viva*'da müzik direktörü Ömer Erişmen'in işine son verildi. Erişmen'in yerine *Show Radyo* programcısı Yonca Baygın getirildi.⁶

• *Posta.com.tr*'de İş Geliştirme Müdürü Diren Selimoğlu'nun işine son verildi. Selimoğlu'nun İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'yla ilgili *Twitter* hesabından yaptığı paylaşımlarının gerekçe gösterildiği belirtildi.⁷

9 Ocak 2019

• İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, *Yeni Yaşam*'ın eski Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Osman Akın'a 1 Mart 2019'da yayımlanan "Afrinli Tutuklulara Zulüm" başlıklı haberi nedeniyle "Devletin askeri veya emniyet teşkilatını alenen aşağılama" gerekçesiyle beş ay hapis cezası verdi ancak hükmün açıklanmasını geriye bıraktı.⁸ Akın hakkında beş ay süreyle denetimli serbestlik koşulları uygulanacak.⁹

¹ <https://t24.com.tr/haber/anadolu-ajansi-sozcu-nun-aboneligini-iptal-etti,854791>

² <https://t24.com.tr/haber/aa-sozcu-gazetesi-bizim-iyi-niyetimizi-gormek-yerine-ismarlar-saldirgan-hukuksuz-yayinlarina-devam-ediyor,854714>

³ https://twitter.com/derya_okatan/status/1214433281120321536

⁴ <https://t24.com.tr/haber/gazeteci-baris-polat-a-6-yil-3-ay-hapis-cezasi,855102>

⁵ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/901084/Muhabirimiz_Alican_Uludag_a_dava_acildi.html

⁶ <http://muzikonair.com/radyo-vivada-sular-durulmuyor-muzik-direktoru-gorevinden-alindi/>

⁷ <https://www.medyaradar.com/postacomtrn-in-kilit-ismiydi-bakanla-mizah-yapinca-demiroren-bizzat-ipini-cekti-haberi-2019677>

⁸ <http://bianet.org/bianet/ ifade-ozgurlugu/218316-tck-301-den-yargilanan-gazeteci-osman-akin-a-5-ay-hapis-cezasi>

⁹ <https://expressioninterrupted.com/tr/osman-akina-tck-301den-yargilandi-davada-hapis-cezasi-verildi/>

• *Cumhuriyet* muhabiri Alican Uludağ ve eski diploması muhabiri Duygu Güvenç'in ABD vatandaşı Peder Andrew Brunson ile ilgili haberleri nedeniyle yargılandıkları davada, İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, Brunson'ın yargılandığı İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nden dava dosyasının istenmesi talebini kabul etmedi. Uludağ ve Güvenç'in, "Türkiye Cumhuriyeti'ni ve TBMM'yi alenen aşağılama" ile suçlandığı dava, 16 Nisan'a ertelendi.¹⁰ ABD ile Türkiye arasında diplomatik gerilime neden olan İzmir'deki dava, Brunson'a üç yıl bir ay 15 gün hapis cezası verilmesiyle 12 Ekim 2018'de sonuçlanmıştı.¹¹

• *Cumhuriyet*'te 5 Ekim 2019'da yayımlanan "Boğaz manzaralı lüks müstemilat"¹² haberi nedeniyle gazeteci Hazal Ocak ve *Cumhuriyet* Vakfı Başkanı Alev Coşkun aleyhine dava açıldı. Cengiz, dava kapsamında 1 milyon lira manevi tazminat talep ediyor. Ocak, İstanbul 14. Asliye Hukuk Mahkemesi'ndeki duruşmada, "Ben sadece işimin gereği haber yaptım, davayı kabul etmiyorum" dedi. Dava 23 Ocak'a ertelendi.¹³

• *Cumhuriyet*'e yazar Işık Kansu'nun "Ankara'da Pasifik İnşaat Şirketi'nin Next Level Alışveriş Merkezi'nin bir kısmının Ziraat Bankası'na devredilerek iflastan kurtarıldığı ve Melih Gökçek döneminde Büyükşehir Belediyesi'nden yoksullara gıda dağıtım ihalesi aldığı" yönündeki haberleri üzerine tazminat davası açıldı. AKP Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan'ın eşi ve Pasifik İnşaat Şirketi'nin sahibi Fatih Erdoğan, gazeteye 2 milyon liralık tazminat davası açtı.¹⁴

• Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi, MA Muhabiri Arjin Dilek Öncel hakkında "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasıyla açılan davada beraat kararı verdi. Öncel, sosyal medya paylaşımları nedeniyle suçlandığı davada, "Beş yıldır çalıştığım ajansın yaptığı haberi *retweet*ledim. Paylaşımım tamamıyla haber amaçlıdır" savunması yapmıştı.¹⁵

• KHK'yla kapatılan *DIHA*'nın muhabiri İdris Sayılğan, Muş 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde daha önce ceza aldığı sosyal medya paylaşımlarıyla "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasıyla yargılanmasına tepki gösterdi. Dava, 25 Mart'a ertelendi.¹⁶

• Van Cumhuriyet Başsavcılığı, sosyal medya paylaşımlarıyla "Cumhurbaşkanı'na hakaret" gerekçesiyle yargılanacak iki çocuk ile ilgili dosyaları, CMUK'taki düzenleme dolayısıyla Uzlaştırma Bürosu kapsamında ele aldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın avukatı da uzlaşmayı kabul edince çocuklardan V.E.'nin dosyası Nurullah Genç'in "Yağmur" şiirini ezberlemesi ve Erdoğan'dan özür dilemesi şartıyla kapatıldı. A.Ç.'nin dosyası ise, İstiklal Marşı'nın 10 kıtasını ezberleyerek okuması ve Erdoğan'dan özür dilemesi koşuluyla kapatıldı.¹⁷

• Gazeteci Mustafa Hoş'un *Youtube* kanalı *Babiali TV*'ye, Yalova Üniversitesi öğretim görevlisi Ebubekir Sifil'in çok eşliliği savunduğu televizyon yayınındaki sözlerini eleştirdiği 6 Ocak'taki program nedeniyle içerik paylaşım engeli getirildi. *YouTube* tarafından ilk önce Sosyal Doku Vakfı Başkanı Nurettin Yıldız'ın kendi sözlerine yer verilen video kullanıldığı için yaptığı telif hakkı itirazı ardından Sifil'in de telif hakkı itirazında bulunması üzerine *Babiali TV*'ye 90 gün süreyle paylaşım engeli getirildiği açıklandı.¹⁸ Mustafa Hoş, "*YouTube*'a telif hakkı üzerine başvuran Ebubekir Sifil'in başvurusu üzerine canlı yayın hakkımız elimizden alındı. Türkiye'de sansür için en alçak yöntemlere başvuruyorlar. Kendi videolarının telif haklarını satın alıyorlar, program esnasında videoları izletip yorum yapmamız engelleniyor. Kendi sözlerini bile yayınlamıyorsunuz artık. Susturamadıkları gazetecileri, yasal boşluklardan faydalanarak susturmaya çalışıyorlar. Türkiye'de büyük bir karartma yaygınlaşmaya başladı" dedi.¹⁹

10 Ocak 2020

• Zonguldak'ta *Halkın Sesi*'nin eski yazı işleri müdürü Cevdet Akgün, "Bank Asya'nın avukatı sınavsız hakim oldu" haberi gerekçe gösterilerek kesinleşen beş aylık hapis cezası nedeniyle

¹⁰ <https://www.mlsaturkey.com/tr/alican-uludag-ve-duygu-guvenin-rahip-brunson-davasi-ertelendi/>

¹¹ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-45837467>

¹² <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1713135/bogaz-manzarali-luks-mustemilat.html>

¹³ <https://www.birgun.net/haber/mehmet-cengiz-in-1-milyon-lik-davasi-basladi-gazetecilik-yine-savunmada-283269>

¹⁴ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/cumhuriyete-dava-baskisi-1713268>

¹⁵ <https://www.evrensel.net/haber/394914/ma-muhabiri-arjin-dilek-ocnel-ilk-durusmada-beraat-etti>

¹⁶ <http://bianet.org/bianet/ ifade-ozgurlugu/218281-savci-gazeteci-sayilgan-a-ayni-suctan-ikinci-kez-ceza-istedi>

¹⁷ <https://www.haberturk.com/cumhurbaskani-erdogan-istiklal-marsi-sartiyla-affetti-2557142>

¹⁸ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/01/09/babiali-tvyeb-sansur/>

¹⁹ <https://www.gercekgundem.com/medya/147566/youtubedan-babiali-tvyeb-ebubekir-sifil-sansuru>

Zonguldak Beycuma Cezaevi'ne teslim oldu. Cevdet Akgün, "Bugün benim mesleğim yani gazetecilik bir sınavdan geçiyor. Kimse kendisini 10 Ocak Çalışan Gazeteciler günü var diye kandırmasın. Elbette bir gün adalet herkese lazım olacak. Ben onların da haklarını savunacağım" dedi.²⁰ Akgün, 13 Ocak'ta İnfaz Savcılığı'nın kararıyla tarafından denetimli serbestlik yasasından faydalanarak cezaevinden tahliye edildi.²¹

13 Ocak 2020

- İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi, KHK ile kapatılan *Özgür Gündem* yönetimi ve dayanışma amaçlı genel yayın yönetmenliği kampanyasına katılanlarla ilgili ana davayı 14 Şubat'a erteledi. Savcılık mütalaasında yazar Aslı Erdoğan ve Bilir Kaya'nın "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasıyla hapisle cezalandırılması isteniyor. Bir dönem genel yayın yönetmeni olan Eren Keskin, sorumlu yazı işleri müdürü ve genel yayın yönetmeni İnan Kızılkaya ile imtiyaz sahibi Kemal Sancılı hakkında ise "silahlı terör örgütü üyesi olmak" gerekçesiyle cezalandırılmaları talep edildi.²²

14 Ocak 2020

- Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi, gazeteci Rojhat Doğru hakkında "örgüt üyeliği" ve "örgüt propagandası" gerekçeleriyle yargılandığı davada, hem silah kullanmak hem de kamera çekimi yapmakla suçlanması üzerine bilirkişi incelemesine karar verildi. Davada tanık R.Ö.'nün, Doğru'yu 6-8 Ekim Kobani olayları sırasında elinde silah ile gördüğünü ileri sürmesi dikkat çekti. Doğru ise savunmasında çektiği görüntülerin yılın haber ödülünü aldığını ve olaylarda yaralandığını açıkladı. Doğru'nun avukatı Resul Tamur, şahsın hem silah kullanıp hem kamerayla çekim yapmasının mümkün olmadığını vurguladı. Mahkeme, olay gününe ilişkin görüntülerin incelenip değerlendirme raporu düzenlenmesi için bilirkişiye gönderilmesine karar vererek davayı 24 Mart'a erteledi.²³

15 Ocak 2020

- T24 yazarı Mehmet Yılmaz, "Binali Bey, sırrını ver, oyumu al" başlıklı yazısında eski başbakan Binali Yıldırım'a 'hakaret' ettiği gerekçesiyle yargılandığı davada, "Hakaret kastıyla yazılmış bir yazı değil. Serveti konusu gündeme geldiğinde şeffaf olduğunu söyledi. Gazeteci bunu sorar, ben de bir gazetecinin yapması gerekeni yaptım" dedi. İstanbul Anadolu Adliyesi 38. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki dava 8 Nisan'a ertelendi.²⁴

- Sakarya Bölge İstinaf Mahkemesi, *RED* yazarı Hakan Gülseven'in yazısında vatandaşa "gavat" diyen eski Adana Valisi Hüseyin Avni Coş'a hakaret ettiği suçlamasıyla bir yıl iki ay yedi gün hapis cezasına hükmetti. Gülseven'in avukatı Elvan Olkun, kararı Yargıtay'a taşıyarak itiraz edeceklerini belirtti.²⁵

16 Ocak 2020

- BİK, *Evrensel*'in bayi satışlarına dair verdiği ilan ve reklam kesme cezasına yaptığı itirazı reddetti. BİK, okurlar tarafından üçten fazla *Evrensel* alınmasını kanuna aykırı olarak nitelendirdi.²⁶ BİK'in raporunda, Adana, Ankara, Diyarbakır, İstanbul, İzmir ve Kocaeli'de gazete bayilerine incelemelerde bulunarak toplu alımlara yer verdi ve toplu alım yapılan gazetelerin nerelere götürüldüğü not edildi. *Evrensel*'in avukatı Devrim Avcı, "Diyarbakır'da gazete alıp cezaevine götürüyor" deniliyor. Siz gazeteyi alan insanları takip mi ediyorsunuz? Cezaevine götürüldüğünü nereden biliyorsunuz? Fiziki takip sürecine mi alıyorsunuz? Biz bu tutanaktan onu anlıyoruz. Gazete okur üzerinden cezalandırılmaya çalışılıyor" dedi.²⁷

17 Ocak 2020

²⁰ <http://www.pusulagazetesi.com.tr/gazeteciler-gununde-cezaevine-girdi-136568-haberler.html>

²¹ <https://www.imzagazetesi.com.tr/cevdet-akgun-tahliye-oldu/>

²² <https://tele1.com.tr/ozgur-gundem-davasinda-mutalaa-aciklandi-asli-erdoganin-9-yila-kadar-hapsi-isteniyor-119000/>

²³ <https://www.evrensel.net/haber/395363/gazeteciler-akin-dogru-ve-yilmaz-hakim-karsisindaydi>

²⁴ <https://www.birgun.net/haber/binali-yildirim-a-servetini-soran-gazeteci-hakim-karsisina-cikti-284054>

²⁵ <https://gazete.red/hakan-gulsevene-hapis-cezasi/>

²⁶ <https://t24.com.tr/haber/bik-ucten-fazla-evrensel-gazetesi-alinmasini-kanuna-aykiri-lik-saydi-okurlara-fiziki-takip-mi-yapiliyor,856260>

²⁷ https://www.evrensel.net/haber/395452/evrensele-ilan-durdurma-cezasina-skandal-gereke-okur-dayanismasi-suc-sayildi?utm_source=anasayfa&utm_medium=manset&utm_campaign=haber&slide_order=03

- İstanbul 3. Asliye Ceza Mahkemesi, *Bloomberg*'de yayınlanan “ekonomik kriz ve döviz” konulu bir haberde “Sermaye Piyasası Kanunu’na muhalefet ettikleri” gerekçesiyle haberi hazırlayan gazeteciler Kerim Karakaya ile Fercan Yalınkılıç’ın aralarında bulunduğu 38 kişinin yargılandığı davada ara kararı açıkladı. Mahkeme, iki duruşmaya da katılmayan, sosyal medyada paylaşım yaptıkları için suçlanan Gazi Kozanoğlu, Orçun Çakır, İbrahim Gezici ve Mustafa Sarıtaş’a ulaşamadığı gerekçesiyle haklarında yakalama kararı çıkarılmasına karar verdi. Bu arada duruşmada, suçlananların sadece vatandaşlarca sadece döviz kurundaki yükselişi eleştirdikleri yönünde savunma yapılarak beraat talebinde bulunulmasına rağmen, mahkeme savunmalarını dinledi. Dava 8 Mayıs’a erteledi.²⁸

20 Ocak 2020

- İstanbul 8. Sulh Ceza Hakimliği, PTT şubelerinde kullanılmak üzere sipariş edilen parfümlere bir yılda beş milyon lira harcandığı ve PTT’nin Türkiye Varlık Fonu’na (TVF) devredildikten sonra iki yıl içinde 900 milyon lira zarara uğradığını anlatan ve *Cumhuriyet*’te yayımlanan “PTT’de parfüm vurgunu” başlıklı habere TVF’nin şikayeti üzerine erişim engeli getirdi.²⁹

- *Takvim* muhabiri Doğan Savaş, Galatasaraylı Mario Lemina ve Beşiktaş’ın eski futbolcusu Ömer Şişmanoğlu’nun birlikte fotoğrafını çekmek istediğinde futbolcular tarafından şiddete maruz kaldığını belirterek, fotoğraf makinesinin parçalandığını açıkladı.³⁰

21 Ocak 2020

- *Star TV* Genel Müdürü Çağatay Önal’ın görevine son verildi. Göreve *Doğuş Medya Grubu* içerikten sorumlu yönetim kurulu üyesi ve *NTV* Genel Müdürü Nermin Yurteri getirildi. *Medyaradar* yazarı Murat Tolga Şen, Önal’ın kanalla yollarının ayrılmasına ilişkin “Babil dizisi, *Star TV*’nin genel müdürünün başını mı yedi? Dizi ihaleye fesat karıştırma suçlamasıyla üniversitedeki işinden atılan ve hasta oğlunu tedavi ettirebilmek için zenginlerin parasına göz diken iyi eğitilmiş bir erkeği kahraman yapıyor. Başkarakterin KHK’lı öğretim üeleriyle ilişkilendirileceğini ve bu durumun diziyi yapan ekibin başını ağrıtaçağını biliyordum. Dizi yayınlandıktan üç gün sonra, aslında araya hafta sonu girmesinden sebep, ilk bölümden sonraki ilk iş gününde, hakkında soruşturma açıldığı iddiasıyla aynı gün görevinden ayrıldı” dedi.³¹

22 Ocak 2020

- İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi, “Cumhurbaşkanı’na hakaret” suçlamasıyla yerel mahkemede beraat eden gazeteci Faruk Arhan’ın, istinaf duruşmasında savcılık makamı Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın avukatlarınca yapılan itiraz için CMK 280/2 gereğince İstinaf başvurusuna ret kararı verilmesini talep etti. Dava, 26 Şubat’a ertelendi.³²

- Muğla’da gazeteci Y.K. bir kafede telefonda gazeteci arkadaşıyla görüşmesinde AKP’nin Libya ve Suriye politikasını, Kanal İstanbul Projesi’ni eleştirdiği için konuşmayı dinleyenlerce polise ihbar edildi. Y.K. “devlet büyüklerine hakaret” ettiği gerekçe gösterilerek gözaltına alındı. Y.K., Muğla İl Emniyet Müdürlüğü’nde verdiği ifadenin ardından serbest bırakıldıktan sonra “Kafede bir gazeteci arkadaşımın telefonda konuşuyorduk. Suriye’de yürütülen harekatı konuştuk, Libya’ya asker gönderilmesine ilişkin tezkereyi eleştirdim. Ardından Kanal İstanbul Projesi’nin de bir hata olduğunu, milletin sırtına yeni bir ekonomik yük olduğu eleştirisinde buldum. Bu sırada yan masadaki iki kişi bana, ‘Devlet büyüklerine hakaret edemezsin’ ve ‘AK Parti’ye ve seçilmişlere karşı böyle konuşamazsın’ dediler. Ben de konunun kimseye hakaret etmediğimi söyledim. Tartışma sona erdi. Ancak kısa süre sonra gelen polis ekibi hakkımda şikayet olduğunu söyledi” dedi.³³

23 Ocak 2020

²⁸ <http://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/218781-bloomberg-davasinda-yine-beraat-yok>

²⁹ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1715364/cumhuriyetin-pttdeki-yolsuzluk-vurgunu-haberine-erisim-engeli.html>

³⁰ <https://www.aksam.com.tr/spor/leminanin-gazeteci-darp-etmesinin-yankilari-suruyor/haber-1039289>

³¹ <https://te1.com.tr/iddia-star-tv-genel-mudurunun-istifasina-babil-mi-neden-oldu-121623/>

³² <http://platform24.org/guncel/4184/turkiye-de-basin-ve-ifade-ozgurlugu---243>

³³ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/kafede-telefonla-konusan-gazeteci-yi-hukumeti-elestiremezsin-deyip-ihbar-ettiler-5585518/>

- Ankara 32. Ağır Ceza Mahkemesi, *Yeni Yaşam* muhabiri Kenan Kırkaya'nın sosyal medya paylaşımları gerekçesiyle “terör örgütü propagandası yapmak” iddiasıyla yargılandığı davayı 5 Mart'a erteledi.³⁴

- Ankara 15. Ağır Ceza Mahkemesi, gazeteci Hayri Demir'in savunmasına “siyasi” gerekçesiyle müdahalede bulundu. Demir'in, Suriye'de gazetecilik faaliyetleri nedeniyle “örgüt üyeliği” ve “örgüt propagandası yapmak” suçlamalarıyla yargılandığı davada, Demir'in çektiği fotoğraflara *Hürriyet*, *Star*, *Evensel*, *Yeni Şafak*'ın da yayımlandığını anlattığı savunması yarıda kesildi. Mahkeme Başkanı Muhammet Karaca, “Siyasi savunma yapma, burası yeri değil. İddianamedeki suçlamalara yanıt ver. Burada siyasi savunma yapacaksan savunmanı sonlandırıp susma hakkını kullanmış sayacağım” diyerek Demir'e müdahale etti.³⁵

- *CNN Türk* yurt haberler müdürü Elif Emir Tekel işten çıkarıldı. Tekel, *Instagram* hesabındaki paylaşımında, “20 yıl önce stajyer olarak girdiğim *Hürriyet*'te kadroya alındığımı öğrendiğim gün Mehmet Ali Birand şöyle söylemişti: ‘Kendine şunu sormalısın; bu gerçeği insanlara iyi anlatabildim mi?’ O günden son güne dek nasıl daha iyi anlatabilirim diye çabaladım. Aklıma uymayan, vicdanımın kabul etmediği hiçbir habere imza atmadım, onaylamadım. İtirazımı da her dönem yüksek sesle söyledim” dedi. Tekel, kısa bir süre önce 20. yıl plaketine Yıldırım Demiroren'in elinden almıştı.³⁶

24 Ocak 2020

- Zonguldak'ta *Lens Medya Haber* muhabirleri Ergin Özkul, Gamze Soydaş, Yıldırım Yılmaz ve Çiğdem Şekerci, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'nde AKP Zonguldak Milletvekili Hamdi Uçar hakkında “o kaleminizi kırarlar” yönündeki sözleriyle gazetecileri tehdit ettiği gerekçesiyle şikayetçi oldu. Gazeteciler, Zonguldak Cumhuriyet Savcılığı'na yaptıkları suç duyurusunda Uçar'a kamu dava açılmasını talep ettiler.³⁷

- Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, aldığı idari kararlar son kullanma tarihi geçmemiş ve e-devlet sisteminde “kullanımda” şeklinde kayıtlı tüm sarı basın kartlarını iptal etti. Bu kararlar turkuaz renkli yeni kartları henüz kendilerine verilmemiş gazeteciler, gerekçesiz şekilde kartsız hale getirildi. Böylece TBMM, bakanlıklar, valilikler gibi pek çok kamu kurum ve kuruluşunu izleyebilmelerine ve haber takibi yapmalarına engelleme getirilmesiyle hukuken kazanılmış hakla basın kartı sahibi olan yüzlerce gazeteci mağdur edildi. Bu durum, Almanya Başbakanı Angela Merkel ile Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ortak basın toplantısında yabancı gazetecilerle ilgili gündeme geldi. Merkel, “Almanya'da çalışan Türk meslektaşlarımız hiçbir engel olmadan çalışabiliyorlar. Buradaki Alman gazetecilere ise halen akreditasyon izni verilmiyor” eleştirisinde bulundu. Erdoğan ise “Uluslararası basın mensuplarının çalışma izinleri Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'nın görev alanına girmektedir. 19 farklı Alman kurumunda 35 gazeteciye basın kartı düzenlenmiştir. 28 Alman basın mensubunun da başvuruları ulaştırılmıştır. Başvurular 31 Aralık 2019'da tamamlanmıştır. Değerlendirmesi yapılmaktadır. Almanya ile iyi ilişkilerimizden rahatsız olan bazı kişilerin Türkiye'nin Alman gazetecilere akreditasyon vermediği şeklinde yansıtmaya çalıştıklarını görüyoruz. Böyle bir özel muamelenin ya da Alman gazetecilere yönelik çifte standardın olmadığını ilk elden ifade etmek isterim. Mevcut yerleşik akreditasyona sahip gazetecilerin sorun yaşamaması için, benim de takip ettiğim, izlediğim bir şekilde oturma izinlerinden sorumlu olan Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ile iletişim halindeyiz. Bir sorun ve mağduriyet yaşanması söz konusu değildir. Basın özgürlüğü konusunda hassasiyetimi bilen bilir” yanıtını verdi.³⁸

- İstanbul 24. Ağır Ceza Mahkemesi, *Yeni Yaşam* eski Yazı İşleri Müdürü Osman Akın hakkında haberleri nedeniyle “örgüt propagandası yapmak” suçlamasıyla bir yıl altı ay 22 gün hapis cezası verdi. Mahkeme, hükmün açıklanmasını geriye bıraktı.³⁹

25 Ocak 2020

³⁴ <https://www.evrensel.net/haber/395916/gazeteci-kenan-kirkaya-akit-hedef-gosterdikten-sonra-dava-acildi>

³⁵ <https://www.artigercek.com/haberler/mahkeme-baskanindan-gazeteciye-savunmani-sonlandiririm>

³⁶ <https://www.birgun.net/haber/20-yil-plaketini-yildirim-demiroren-in-elinden-alip-isten-cikarilan-gazeteciden-aciklama-285189>

³⁷ <http://www.halkinsesi.com.tr/genel/gazetecilerden-ucara-dava-h51813.html>

³⁸ <https://www.amerikaninsesi.com/a/cumhurba%C5%9Fkanl%C4%B1n%C4%9F%C4%B1-y%C3%BCzlerce-gazetecinin-sar%C4%B1-bas%C4%B1n-kart%C4%B1n%C4%B1-i-%CC%87ptal-etti-/5259125.html>

³⁹ <https://www.gercekgundem.com/medya/151583/gazeteci-osman-akina-hapis-cezası>

- İstanbul 29. Ağır Ceza Mahkemesi, *Yeni Asya*'nın Genel Yayın Yönetmeni Kazım Güleçyüz'e "terör örgütü propagandası" suçlamasıyla bir yıl sekiz ay ve *Yeni Asya* Sorumlu Yazı İşleri Müdürü İbrahim Özdabak'a ise bir yıl altı ay 22 gün hapis cezasına hükmetti.⁴⁰

27 Ocak 2020

- Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde, *Jin News* muhabiri Beritan Canözer'in sosyal medya paylaşımları nedeniyle "örgüt propagandası yapmak" gerekçesiyle yargılandığı dava 25 Mart'a ertelendi.⁴¹

- *Sözcü* yazar ve yöneticileri hakkında "FETÖ'ye bilerek ve isteyerek yardım" suçlamasıyla hapis cezaları verilen davada, gerekçeli karar açıklanınca gazete avukatları İstinaf Mahkemesi'ne itirazda bulundu.⁴² İtirazda dilekçesinde "Mahkemenin kararı ceza hukukun aradığı maddi gerçeği tespit etmekten uzak, taraflı ve belli odaklara hizmet edecek, bizi Dünya ülkeleri arasında basın hukuk ihlallerini öne çıkaran bir ülke konumuna düşürecek bir karardır. Ayrıca bu karar siyaha beyaz diyen, bütün gerçekleri ters yüz eden bir nitelik ve netlik taşımaktadır" denildi.⁴³

- Elazığ Valiliği, Sivrice ilçesi merkezli 6.8 büyüklüğünde gerçekleşen deprem hakkındaki *KRT TV* canlı yayınında ve *Oda TV*'deki yazısında "AFAD, diğer tüm iktidar yanlısı kurumlar gibi partizanca yapılandırılmış ve hazırlıkları çok düşük seviyede" şeklindeki ifadeleri nedeniyle gazeteci Serdar Akinan hakkında suç duyurusunda bulundu. Valilikten yapılan açıklamada, "Enkazda kalan insanları kurtarmak için canları pahasına çalışan kurtarma ekiplerinin morallerini bozmak için yaptığı insanlık dışı yalan haberi sebebiyle, Elazığ Valiliğimizce Serdar Akinan hakkında suç duyurusunda bulunuyoruz. Kamuoyuna duyurulur"⁴⁴ denildi.⁴⁵

28 Ocak 2020

- ABD Başkanı Donald Trump ile İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu'nun Beyaz Saray'daki ortak basın toplantısına, ABD'deki Türkiye medya kuruluşları temsilcisi gazetecilere ambargo uygulandığı belirtildi.⁴⁶ *NTV* Washington temsilcisi Hüseyin Günay, *Twitter* aracılığıyla "Beyaz Saray Türk gazetecilere ambargo uyguladı. Trump ve Netanyahu basın toplantısına Washington'daki yerleşik Türk gazeteciler alınmadı. Akreditasyon için başvurduk ancak olumlu yanıt verilmedi!" dedi.⁴⁷ Günay, *NTV* canlı yayınında Washington'da yerleşik *AA*, *TRT World*, *TRT1* ve *TRT Haber* muhabirleri olduğunu ancak bu kurumlarda çalışan gazetecilere de akreditasyon verilmediğini söyledi.

- İstanbul 28. Ağır Ceza Mahkemesi, "örgüt üyesi olmaksızın bilerek ve isteyerek yardım" suçlamasıyla yargılanan KHK ile kapatılan *TV10* çalışanları Kemal Demir ile Kemal Karagöz hakkında yurt dışına çıkış yasağının devamına ve Demir'e ait eşyaların iadesine karar vererek, davayı 14 Mayıs'a erteledi.⁴⁸

29 Ocak 2020

- Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde, gazeteci Aziz Oruç'un sosyal medya paylaşımları nedeniyle "örgüt propagandası" gerekçesiyle yargılandığı dava, 2 Mart'a ertelendi.⁴⁹ Oruç, İran'dan Türkiye'ye iade edildikten sonra tutuklandığı Patnos L Tipi Cezaevi'nden SEBGİS ile duruşmaya katıldı.⁵⁰

30 Ocak 2020

⁴⁰ <https://www.timeturk.com/yeni-asya-genel-yayin-yonetmeni-kazim-gulecyuz-ve-ibrahim-ozdabak-a-feto-den-hapis-cezasi/haber-1341850>

⁴¹ <http://susma24.com/gazeteci-beritan-canozer-hakinda-ceza-istendi/>

⁴² <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/sozcu-avukatlari-karara-iraz-etti-5538399/>

⁴³ <https://www.gercekgundem.com/medya/152285/sozcu-avukatlarindan-skandal-karara-iraz>

⁴⁴ https://twitter.com/elazig_valiligi/status/1221537608498647043?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetem-bed%7Ctwterm%5E1222216613300264960&ref_url=https%3A%2F%2Ftr.sputniknews.com%2Fturkiye%2F202001271041256247-elazig-valiligi-serdar-akinan-hakinda-suc-duyurusunda-bulunuyoruz%2F

⁴⁵ <https://tr.sputniknews.com/turkiye/202001271041256247-elazig-valiligi-serdar-akinan-hakinda-suc-duyurusunda-bulunuyoruz/>

⁴⁶ <https://www.independentturkish.com/node/124436/haber/beyaz-saray%2E%80%99dan-t%C3%BCrk-gazetecilere-%E2%80%98ambargo%E2%80%99>

⁴⁷ https://twitter.com/huseyingunayDC/status/1222216613300264960?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetem-bed%7Ctwterm%5E1222216613300264960&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.independentturkish.com%2Fnode%2F124436

⁴⁸ <https://www.mlsaturkey.com/tr/tv10-calisanlari-kemal-demir-ile-kemal-karagozun-davasi-mayisa-ertelendi/>

⁴⁹ <http://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/219323-gazeteci-aziz-oruc-a-sosyal-medya-paylasimlari-icin-hapis-istemi>

⁵⁰ <https://www.mlsaturkey.com/tr/savci-gazeteci-aziz-oruc-icin-propagandanadan-ceza-talep-etti/>

- Adana Bölge İstinaf Mahkemesi, *Karşı Mahalle* muhabiri Sezgin Kartal hakkında Hatay 1. Asliye Mahkemesi'nin "Cumhurbaşkanı'na hakaret" suçlamasıyla verdiği 11 ay 15 günlük hapis cezasını onadı.⁵¹
- İstanbul 21. Asliye Ceza Mahkemesi, gazeteci Pelin Ülker'in *Cumhuriyet*'te yayımlanan "Paradise Papers" yazı dizisi nedeniyle yargılandığı davada, Çalık Holding'in "iftira ve hakaret" suçlamasıyla açtığı ve zamanaşımı nedeniyle düşürme kararı verilen dava dosyasının incelenmesine karar verdi. Dava 28 Nisan'a ertelendi.⁵² Ülker, İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nce 28 Mart 2019'da bir yıl bir ay 15 gün hapis cezası ve 8.086 lira para cezasına mahkum edilmişti ancak dava zamanaşımı gerekçesiyle düşürülmüştü.⁵³
- Van 5. Ağır Ceza Mahkemesi, *Özgürlükçü Demokrasi* ve *Azadiya Welat*'in dağıtımında gözaltına alınan Mikail Tunçdemir ve Ferhat Duman'ın "terör örgütüne bilerek ve isteyerek yardım etmek" ve "örgüt propagandası" gerekçesiyle yargılandıkları davada Duman hakkında bir sonraki duruşmaya zorla getirme kararı verildi. Dava, 13 Mart'a ertelendi.⁵⁴
- Van 4. Ağır Ceza Mahkemesi, *Yeni Yaşam* muhabiri Ferdi Sertkal'ın sosyal medyada yaptığı beş paylaşımından dolayı "terör örgütü propagandası" gerekçesiyle yargılandığı davada, dosyadaki delillerin yetersiz olduğunu belirterek, Sertkal'ın 2008'de Gaziantep'te gözaltına alınarak Adana Pozantı Cezaevi'nde üç yıl tutuklu kaldıktan sonra tahliye edildiğine ilişkin delillerin toplanmasına karar verdi. Dava, 3 Mart'a ertelendi.⁵⁵
- Van 4. Ağır Ceza Mahkemesi, gazeteci Mehmet Dursun hakkında "örgüt üyeliği" gerekçesiyle yargılandığı davada adli kontrol uygulamalarına son verilmesine ancak yurt dışına çıkış yasağının devam etmesine karar verdi. Dava 3 Mart'a ertelendi. Dursun, 2014 yılında haber kaynakları ile yaptığı telefon görüşmeleri gerekçe gösterilerek yargılanıyor.⁵⁶

İfade ve Basın Özgürlüğünü Kullanmak İsteyenlere Müdahale

6 Ocak 2020

• İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Rektörlüğü, özel güvenlik ekiplerince şiddete maruz kaldıklarını açıklayan ve günlük yemek ücretlerindeki artışı protesto amaçlı eylemler yürüten öğrencilere soruşturma açtı. Sera Yağmur Sonat, öğrenciler adına yaptığı açıklamada, İTÜ öğrencileri olarak kampüsteki özel işletmelerce sunulan yiyeceklerdeki yüksek fiyatlandırma politikası nedeniyle bağışlarla yürütülecek ücretsiz öğrenci kantini kurmayı planladıklarını söyledi. Ancak bu öğrenci kantini kurma girişimine 26 Aralık'ta özel güvenlik ekiplerince müdahalede bulunduğunu kaydeden Sonat, İTÜ Rektörlüğü'nün öğrencilere yönelik darp durumuyla ilgili herhangi bir açıklama yapmaması üzerine 27 Aralık'ta yeniden tepki gösterdiklerini ifade etti. Son olarak 3 Ocak'ta İTÜ'lülere yönelik yeniden darp uygulandığını belirten Sonat, "Öğrenciyi tehdit eden, küfreden, saldıran darp eden özel güvenlikler hakkında hiçbir işlem yapmayan İTÜ Rektörlüğü bu sefer de tehdit ve darp edilen öğrencilere soruşturma açmış bulunmaktadır. Tüm bunlar yetmezmiş gibi soruşturma tamamlanmadan öğrencilerin okula girmesini engellemek yönünde bir karar çıkartmıştır. Bu yargısız infazdır. Sonuçlanmamış bir soruşturma üzerinden final döneminde öğrencilerin okuldan uzaklaştırılmaları hukuksuzdur. Sayısını tam olarak bilmemekle beraber en az dört arkadaşımız bu hukuksuz kararlar nedeniyle sınavlarına girememektedir" dedi.⁵⁷

7 Ocak 2020

• İstanbul Anadolu 6. Ağır Ceza Mahkemesi, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın avukatlarınca yapılan suç duyurusu üzerine Avukat Çelik'in, Kılıçdaroğlu'nu savunma amaçlı İstanbul 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'ne sunduğu dilekçeyle ilgili dava sürecini başlattı. Çelik, Kılıçdaroğlu'nun 17-25 Aralık sürecinde kamuoyuna yansıyan bilgileri kast ederek, "Ülkeyi peşkeş çektiniz" yönündeki

⁵¹ <https://www.karsimahalle.org/2020/01/30/cumhurbaskanina-hakarete-bu-hafta-karsi-mahalle-muhabirine-hapis-cezasi>

⁵² <https://www.mlsaturkey.com/tr/pelin-unkerin-paradise-papers-haberleri-icin-acilan-tazminat-davasi-nisana-ertelendi/>

⁵³ <https://t24.com.tr/haber/gazeteci-pelin-unker-in-paradise-papers-yazi-dizisi-sebebiyle-yargilandigi-dava-ertelendi,858442>

⁵⁴ <https://www.mlsaturkey.com/tr/vanda-gazete-dagitimcilarinin-yargilandigi-dava-ertelendi/>

⁵⁵ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-ferdi-sertkal-hakim-karsisina-cikti/>

⁵⁶ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-mehmet-dursunun-durusmasi-marta-ertelendi/>

⁵⁷ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/01/06/itululer-eylemde-uc-talebimiz-kabul-edilsin/>

sözleri üzerine Erdoğan'ın açtığı davadaki savunma/cevap dilekçesinde o dönemki tapeleri delil olarak sunması davaya gerekçe gösterildi. Erdoğan'ın avukatları, Çelik'in "FETÖ tarafından montajlanmış tapeleri kullandığı" görüşüyle Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiğini öne sürdü. Dava, 24 Şubat'ta görülmeye başlayacak.⁵⁸

8 Ocak 2020

- Van Valiliği, 9 Ocak - 23 Ocak döneminde 15 gün süreyle il sınırları içinde açık alanlarda gösteri yürüyüşü, açık hava toplantısı, basın açıklaması, oturma eylemi, çadır ve stant açılması, imza kampanyası düzenlenmesini ve bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılmasını yasakladı.⁵⁹

- Anayasa Mahkemesi, eski CHP'li vekil Mustafa Akaydın'ın, dönemin başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'a yönelik sözleri nedeniyle tazminata mahkum edilmesi üzerine "ifade özgürlüğü ihlali" yönündeki başvurusunu kabul etmedi. Akaydın, 19 Mayıs 2013'te Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı kutlamalarında "Biz ipleri Obama'nın elinde Başbakan istemiyoruz, biz işi bitince tuvalete süpürülecek Başbakan da istemiyoruz. Biz Kandil'den, İmralı'dan yönetilen bir vatan da istemiyoruz. Biz aydınlarımıza, komutanlarımıza, gazetecilerimize, Silivri'ye, Hasdal'a, Sincan'a özgürlük istiyoruz" sözlerine yer vermiş ve 1 Kasım 2013'te Ankara 5. Asliye Hukuk Mahkemesi'nce 6.000 lira manevi tazminata mahkum edilmişti.⁶⁰

9 Ocak 2020

- Çorlu Tren Kazası'nda ölen Oğuz Arda Sel'in annesi Mısra Öz Sel, "Cumhurbaşkanı'na hakaret" ve "kamu görevlilerine hakaret" suçlamalarıyla yürütülen soruşturma kapsamında Çorlu Adliyesi'nde ifade verdi. Sel, soruşturmaya maruz bırakılmasına tepki göstererek, "Bugün yaşasaydı 11 yaşında olacak olan canım oğlum Oğuz Arda'yı anarak başlamak istiyorum. Onu çok özleyorum. Adalet Sarayı'nın önünde onun adaletini ve 25 kişinin adaletini sağlamak için bulunuyorum. Hakkımda açılan iki soruşturmaya karşılık olarak savcılıkta ifademi verdim. İfadede tüm tweetlerin bana ait olduğunu, söylediklerimin Cumhurbaşkanına hakaretle ilgili olan kısmın hiçbir şekilde Cumhurbaşkanıyla alakalı olmadığını, Cumhurbaşkanı'na ve bakan olan herkese sayın diye ifade ettiğimi, iki tweet arasındaki ayrımı nasıl yapamadıklarını kendilerine sorarak ifade verdim" dedi.⁶¹

13 Ocak 2020

- Hakkari Valiliği, il sınırları içinde 14 Ocak - 28 Ocak döneminde 15 gün süreyle meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, konser, şenlik, el ilanı ve bildiri dağıtma gibi etkinlikleri yasakladı.⁶²

- Sosyal güvenlik uzmanı Ali Tezel, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü FETÖ soruşturması kapsamında gözaltına alınarak ifade işleminin ardından serbest bırakıldı.⁶³ *RS FM*'de "Akşam Postası" yayınına katılan Tezel, "Sosyal güvenlik açığını eleştirdiğim köşe yazılarımı talimatla yazıp yazmadığımı, sosyal medyada yazmış olduklarımı, telefon görüşmelerimi sordular" dedi.⁶⁴

14 Ocak 2020

- Mardin Valiliği, kent genelindeki tüm eylem ve etkinlikleri 30 gün süreyle "izne" bağladığını açıkladı.⁶⁵

15 Ocak 2020

- Silivri Cezaevi'nde tutuklu ve 190 gündür açlık grevi eylemi yapan *Grup Yorum* üyesi Bergün Varan, "Görmeyen gözleri, sağır kulakları açabilmek için bu direnişi yapıyoruz. Şu an altı üyemiz tutuklu ve üç üyemiz Bahar Kurt, Helin Bölek, İbrahim Gökçek süresiz açlık grevinde.

⁵⁸ <https://t24.com.tr/haber/savunma-dilekcesine-de-dava-kilicdaroglu-nun-avukati-hakim-karsisina-cikacak,855057>

⁵⁹ <http://www.van.gov.tr/08012020-tarihli-yasaklama-karari>

⁶⁰ <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2015/14800>

⁶¹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/01/09/misra-oz-sel-oglundun-dogum-gununde-ifade-verdi/>

⁶² <http://www.hakkari.gov.tr/yasaklama-karari-14012020>

⁶³ <https://tr.sputniknews.com/turkiye/202001131041000981-sosyal-guvenlik-uzmani-ali-tezel-feto-propagandasindan-gozaltinda/>

⁶⁴ https://tr.sputniknews.com/aksam_postasi/202001131041005588-fetoden-gozaltina-alinan-ali-tezel-gazete-yazini-talimatla-mi-yazdin-diye-sordular/

⁶⁵ <http://mezopotamyaajansi22.com/GUNCEL/content/view/82666?page=4>

Hakkımız neyse onu istiyoruz. İbrahim Gökçek zorla müdahale ile tehdit ediliyor. Bir insana kendi isteği dışında zorla müdahale etmek cinayet işlemek demektir. Zorla müdahale ile direnişimizi bitiremezler” dedi. Bu arada *Grup Yorum* üyesi Barış Yüksel’in, *Cumhuriyet*’e Silivri 9 No’lu Kapalı Cezaevi’nden gönderdiği mektup cezaevi yönetimi tarafından sansürlendi. Mektupta sadece “İyi çalışmalar dileklerimi yolluyorum, Ben Grup Yorum üyesi Barış Yüksel” kısmı okunur şekilde bırakıldı.⁶⁶

- Avukat Efkan Bolaç, hakkında 2015’te *Bugün TV*’de yayınlanan “Yakın Tarih ile Yüzleşme” isimli programda söylediği sözler nedeniyle “terör örgütü propagandası yapmak” suçlamasıyla İstanbul 35. Ağır Ceza Mahkemesi’nin verdiği üç yıl hapsi cezasını İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi’nin onaması üzerine Yargıtay’a itirazda bulundu. Bolaç temyiz başvurusunda; iddia edilen fiil nedeniyle daha önce yürütülen soruşturmada Cumhuriyet savcılığınca hakkında takipsizlik kararı verildiğini ve bu karar kaldırılmadığı için aynı fiilden dolayı kamu davası açılmayacağı halde, aynı fiilden yargılama yapıldığını belirtti.⁶⁷

16 Ocak 2020

- Tunceli Valiliği, 16 Ocak - 30 Ocak döneminde 15 gün süreyle il sınırları içinde basın açıklaması, açık ve kapalı yer toplantısı, protesto eylemi, miting, çadır kurma, oturma eylemi, stant açma, açlık grevi, imza masası açma ve il ilanları ve bildiri dağıtma gibi etkinlikleri yasakladı.⁶⁸

19 Ocak 2020

- Darbe girişimi nedeniyle yargılanan askeri okul öğrencileri için düzenlenecek ve Ankara Güvenpark’tan başlayarak İstanbul Silivri Cezaevi’ne değin sürecek “Adalet Yürüyüşü”ne izin verilmedi. Yürüyüş için çağrı yapanlardan birisi olan anne Melek Çetinkaya ve katılımcı 66 kişi, polis ekipleri tarafından gözaltına alındı. Melek Çetinkaya, “Ben bağı yanan bir anneyim. 19 yaşındaki askeri öğrencilere müebbet verdiniz. Üç buçuk sene sustuk biz, bundan sonra susturamayacaksınız. Bu ülkeye adalet gelecek” dedi. Çetinkaya’nın oğlu Furkan Talha Çetinkaya 2016’daki darbe girişiminde askeri öğrenciydi ve son olarak müebbet hapis cezasına mahkum edilmişti.⁶⁹

20 Ocak 2020

- Şanlıurfa Valiliği, 30 gün süreyle kentte yapılacak toplanma, yürüyüş, basın açıklaması, miting, çadır kurma, stant açma, afiş asma ve benzeri türdeki tüm açık alanlardaki etkinliklerin yasaklandığını duyurdu.⁷⁰

22 Ocak 2020

- Yazar Gülşen İşeri, 2010 yılında yayımlanan *Metropol Sürgünleri* kitabı ile 2014’te yayımlanan “Ateşin ve Sürgünün Gölgesinde Kentsel Dönüşüm” çalışması gerekçe gösterilerek gözaltına alındı. İşeri’nin hakkında Temmuz 2017’de CİMER’e isimsiz bir ihbar yapıldığı kaydedildi. İşeri’nin Avukat Efkan Bolaç, Basın Kanunu’na göre dört ay içerisinde soruşturma açılmayan bir matbuatla ilgili işlem yapılmasının mümkün olmadığını ve zamanaşımında olduğunu vurguladı.⁷¹

24 Ocak 2020

- Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı sosyal medyada Elazığ’da 6,8 şiddetindeki depreme ilişkin “provokatif” içerikli paylaşım yapanlar hakkında soruşturma başlatılacağını duyurdu. İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ise, “Sosyal medyada panik havası yaratanlar hakkında soruşturma başlatacağız” demişti. Soylu’nun bu sözleri sosyal medyada tepki topladı.⁷²

26 Ocak 2020

- İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, oyuncu Berna Laçın hakkında Elazığ’da 6,8 şiddetindeki deprem ile ilgili paylaşımları gerekçesiyle soruşturma açıldı. Laçın, Kızılay Başkanı Kerem Kınık’ın mesaj ile yardım çağrısında bulunmasına *Twitter* aracılığıyla “Biz her şeyimizi verelim o

⁶⁶ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1714423/aclik-grevine-mudahale-iddiasi.html>

⁶⁷ <http://bianet.org/bianet/insan-haklari/218647-takipsizlik-karari-verilen-suctan-dava-acildi-ortada-iddianame-yok-ceza-var>

⁶⁸ <http://www.van.gov.tr/08012020-tarihli-yasaklama-karari>

⁶⁹ <https://tr.euronews.com/2020/01/19/harbiyeli-askeri-ogrenci-annesi-melek-cetinkaya-adalet-yuruyusu-engellendi-gozaltilar-var>

⁷⁰ <https://www.birgun.net/haber/urfa-da-30-gunluk-eylem-ve-etkinlik-yasagi-284778>

⁷¹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/kitap/2020/01/22/gazeteci-yazar-gulsen-iseri-serbest-birakildi/>

⁷² <https://tele1.com.tr/ankara-cumhuriyet-bassavciligidan-sosyal-medyadaki-provokatif-deprem-paylasimlari-hakkinda-sorusturma-122988/>

ayrı, ama neden hala deprem anı ilk akla gelen para toplamak? Onca toplanan deprem vergisine ne oldu?” ve “Hop güncelleme 6.5... Biliyorsunuz bir dereceden sonra o ilde vergi filan depremden dolayı muafiyet alıyor” paylaşımlarında bulunmuştu.⁷³

28 Ocak 2020

- İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi, Gezi Parkı eylemleri gerekçesiyle Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ortadan kaldırmaya teşebbüs” suçlamasıyla 819 gündür tutuklu Osman Kavala’nın tutukluluğunun devamına karar verdi. Mahkeme, Kavala’nın üzerine atılı suçun vasıf ve mahiyetini gerekçe göstererek tutuklu kalması gerektiği görüşüyle davayı 18 Şubat’a erteledi.⁷⁴ Avukat İlkan Koyuncu, “Mahkemenin artık hukuka, kanuna uymak gibi bir amacı yok” dedi.⁷⁵ Sanık avukatlarının, davada tanık Murat Pabuç’un avukatlara haber verilmeden mahkeme dışında dinlenmesini, avukatların soru sorma hakkının yok sayılmasını, Gezi olayları sırasında Ali İsmail Korkmaz’ın ölümüne yol açan polisin davaya müdahil yapılmasını gerekçe göstererek redd-i hakim talepleri mahkeme tarafından reddedilince salonunu terk ettikleri belirtildi.⁷⁶

30 Ocak 2020

- Ankara 10. Asliye Ceza Mahkemesi, Ankara’da Gezi Parkı eylemlerine ilişkin bazı tutuksuz yargılanan sanıklar Ünal Esin A., Koray Hasret K. ve diğer sekiz sanık hakkında “kamu görevlisine görevini yaptırılmamak için direnme” ve “Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’na muhalefet” suçlamalarıyla açılan davada, olaya ilişkin kamera kaydı görüntülerine yönelik ayrıntılı bilirkişi raporu hazırlanmasına karar verdi. Dava, 5 Mayıs’a ertelendi.⁷⁷

31 Ocak 2020

- İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi, TSK’nın Suriye’de düzenlediği Zeytin Dalı Harekatı nedeniyle Boğaziçi Üniversitesi’nde lokum dağıtılmasına karşı “İşgalin, katliamın lokumu olmaz” pankartı açtıkları için “terör örgütü propagandası yapmak” suçlamasıyla yargılanan 20 öğrenciye 10 ay ertelemeli hapis cezası verdi. Mahkeme, yedi öğrenciye altı bin lira para cezası hükmetti ve üç öğrenci hakkında ise beraat kararı verdi.⁷⁸

RTÜK İle İlgili Gelişmeler

8 Ocak 2020

- RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin, haber, dizi, film ve müzik klipi gibi yapımlarda sigara görüntüsüne yer verilmesi nedeniyle Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun uyarınca medya hizmet sağlayıcılara 397 kez müeyyide uyguladıklarını bildirdi. Şahin, “Kanundaki ‘Yayın hizmetleri alkol, tütün ürünleri ve uyuşturucu gibi bağımlılık yapıcı madde kullanımı ile kumar oynamayı özendirici nitelikte olamaz’ ibaresi bizlere yasal sorumluluklar da yüklemiştir. Yayınlarda özendirici etkiye sahip olabilecek sigara ve alkol gösterilmemesi kırmızı çizgimizdir” diye konuştu.⁷⁹

9 Ocak 2019

- RTÜK’ün 26 ilde, 99 okulda, 3.029 ortaokul öğrencileri arasında yapılan “Çocukların Medya Kullanım Alışkanlıkları ve Siber Zorbalık Araştırması”na göre, katılımcıların yüzde 51,5’i dizi film ve yüzde 11,2’si ise çizgi film izlediği ortaya çıktı. Öğrencilerin yüzde 53,2’si televizyonda çizgi film ve çocuk programı izlemediğini ifade etti. Böylece araştırmaya katılan çocukların dizi izleme oranı, çizgi film izleme oranının yaklaşık beş katını oluşturdu. Çocukların yüzde 20,7’si eğitim programlarını düzenli takip ederken, bu program türünü hiç izlemeyenlerin oranı yüzde 39’a ulaştı. Belgesel programlarını ise araştırmaya katılanların yüzde 21,5’i düzenli izlediğini belirtirken, yüzde 32,9’u hiç izlemediğini ifade etti. Araştırmaya katılan çocukların yaklaşık dörtte biri

⁷³ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1716443/berna-lacine-deprem-sonrasi-paylasimlari-nedeniyle-sorusturma-acildi.html>

⁷⁴ <https://odatv.com/gezi-davasinda-gergin-anlar-28012057.html>

⁷⁵ <http://bianet.org/bianet/insan-haklari/219307-aihm-karari-kesinlesmeden-osman-kavala-yi-mahkum-etmek-istiyorlar>

⁷⁶ <https://www.amerikaninsesi.com/a/gezi-davasinda-reddi-hakim-talebi-reddedildi/5263906.html>

⁷⁷ <https://www.ihha.com.tr/ankara-haberleri/ankaradaki-gezi-parki-eylemleri-davasi-ertelendi-2515396/>

⁷⁸ <http://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/219437-20-ogrenciye-10-ar-ay-ertelemeli-hapis-cezasi-3-ogrenciye-beraat>

⁷⁹ <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/rtuk-baskani-sahin-sigara-goruntusune-397-kez-mueyyide-uygulandi/1696191>

haber programlarını düzenli izlenirken bu program türünü hiç izlemeyenlerin oranı ise 25,9'da kaldı.⁸⁰

10 Ocak 2020

• Ankara 9. İdare Mahkemesi, “tarafsızlığını yitirmesi” iddiasıyla 31 Ekim 2019’da RTÜK üyeliği düşürülen Faruk Bildirici’nin üyeliğinin düşürülmesi kararının yürütmesinin durdurulması talebini değerlendirerek reddetti. Mahkeme, Bildirici’nin işlemin iptaline dair başvurusunun kararını ise sonra verecek.⁸¹

18 Ocak 2020

• İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, “Toz taneleri” isimli klibinde sigaraya özendirildiği gerekçesiyle ifade veren rap şarkıcısı Sagopa Kajmer hakkında soruşturmaya yer olmadığına karar vererek, dosyayı RTÜK’e gönderdi. Başsavcılığın kararında, “Aynı kanunun ilgili bir başka maddesinde ise yasağın görsel yayın yoluyla ihlal edilmesi halinde, yasağa aykırı yayın yapan medya hizmet sağlayıcı kuruluşa ihlalin ağırlığı ve yayının ortamı ve alanı göz önünde bulundurularak, ihlalin tespit edildiği aydan bir önceki aydaki brüt ticari iletişim gelirinin yüzde birinden üçüne kadar idari para cezası verilir. İdari para cezası miktarı, 10 bin liradan az olamaz. Bu cezaya karar vermeye RTÜK yetkilidir” denildi.⁸²

25 Ocak 2020

• RTÜK, Elazığ’da 24 Ocak 2020’de yaşanan 6.8 şiddetindeki depreminin ardından radyo ve televizyonlardaki “provakatif yorum ve haberler” için inceleme başlattığını açıkladı. Açıklamada, “Dün akşam ülkemizi derinden sarsan Elazığ merkezli deprem sonrası bazı medya hizmet sağlayıcı kuruluşların toplumu provoke etme amaçlı ve yanlış yönlendirme amacı güden yayınları incelemeye alındı. Yapılan inceleme sonucunda uzmanlar tarafından yazılan ve ilgili kuruluşlara ağır idari yaptırım öneren raporlar kurula sunuldu” denildi.⁸³

İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik Yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepki

6 Ocak 2020

• Zülfü Livaneli, *Twitter* aracılığıyla *Grup Yorum*’un tutuklu üyeleriyle ilgili kamuoyuna açık yayınladığı çağrı videosunda, “Bırakın bu ülkenin çocukları şarkılarını türkülerini serbestçe söylesinler” ifadelerini kullandı. Livaneli, “Müzisyenler için müziğini icra etmek, halka ulaşmak, konser vermek albüm yapmak su gibi, eklemek gibi bir yaşam hakkıdır. *Grup Yorum*’un bu yaşam hakkı elinden alınmak istenmektedir yıllardan beri. Konserleri yasaklanmakta, kendileri çeşitli politik suçlarla itham edilmekte ve bugün de İbrahim Gökçek kardeşimiz ölüm orucuna başlamış durumda... Bundan gerçekten bu ülke yarar görmez” dedi.⁸⁴

9 Ocak 2020

• Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Müdürlüğü ile Güzel Sanatlar Müdürlüğü bünyesindeki 150 sanatçı personel hakkında sözleşme feshiyle işten çıkarılma işlemi yapılmasına meslek örgütleri tepki gösterdi. Devlet Tiyatroları Opera ve Balesi Çalışanları Yardımlaşma Vakfı (TOBAV), Devlet Tiyatroları Sanatçıları Derneği (DETİS), Opera Solistleri Derneği (OPSOD), Tiyatro Oyuncuları Meslek Birliği (TOMEB), Kültür Emek Sen ve Opera ve Bale Vakfı (OBAB) tarafından ortak açıklama yapıldı. Açıklamada, “Bu istihdam biçimi sanat kurumlarımızın da geleceğini tehdit eder nitelikte güvencesizdir. 26 Aralık 2019’da, Kültür ve Turizm Bakanlığı’na bağlı Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ile Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü süreli sözleşme ile çalışan sanatçı ve diğer çalışanlarını yeni tip 4-B kapsamında olduğu iddia edilen sözleşmeye geçireceklerini duyurmuş ve bu kapsamda çalışanların bireysel başvuruda bulunmaları istenmiştir. Ancak 2 Ocak 2020 tarihinde anılan sözleşme çok

⁸⁰ <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/rtukun-arastirmasina-gore-cocuklar-cizgi-filmden-cok-dizi-izliyor-/1697351>

⁸¹ <https://www.haberturk.com/idari-mahkmeden-rtuk-uyeligi-dusurulen-faruk-bildirici-karari-2557549>

⁸² <https://www.ntv.com.tr/turkiye/sagopa-kajmerin-klibine-rtuk-incelemesi,a8JG5NMsN0GXsRvY8NwRNQ>

⁸³ <http://www.milliyet.com.tr/gundem/son-dakika-rtuk-inceleme-baslatti-6130217>

⁸⁴ <https://twitter.com/LivaneliZulfu/status/1214151956597489664?s=20>

sayıda sanatçı ve diğer çalışanlar için yapılmadığı gibi, kesinleşmiş bir yargı kararı, suç şüphesi ve hatta adli makamlara ulaşmış herhangi bir ihbar olmamasına rağmen güvenlik soruşturması gerekçesiyle iş akitlerinin sonlandırılmıştır. Halbuki 27/12/2018 tarihli Cumhurbaşkanlığı'nın 25 numaralı Kararnamesine göre kurumlar Mayıs 2019'da yönetmeliklerini çıkarmışlar ve bu yönetmelik gereği mevcut çalışanlar doğal olarak yeni sözleşme ile çalıştırılacaktı. Konuya dair ilgili amirlerden çelişkili açıklamalar yapılmış olup yıllardır bu sanat kurumlarında görevlerini (ekonomik açıdan) özverili bir şekilde yerine getiren sanatçı ve diğer çalışanlar, tazminatsız olarak işten çıkarılmışlardır. İlgili makamların idari çözümleri araştırarak, bu olumsuz tablonun sanatın ve sanatçıların lehine sonuçlandırılmasını istiyoruz” denildi.⁸⁵

- Basın Konseyi, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü nedeniyle yaptığı açıklamada⁸⁶ “212 Sayılı Yasa'nın yürürlüğe girmesinin yıldönümü olan bugün, yakın tarihe kadar Çalışan Gazeteciler Günü adıyla bayram coşkusuyla kutlanıyordu. O bayram günümüz, bugün maalesef ‘Çalışamayan Gazeteciler Günü’ oldu. Ekonomik ve siyasal baskılara dayanamayıp kapanan gazeteler, televizyonlar... İşsiz kalan binlerce gazeteci... Gazeteciliğin suç sayıldığı... Habere ‘terör’ cezası verildiği... Gazetecilerin gözaltına alındığı, tutuklanıp cezaevine konulduğu bir dönemi yaşıyoruz” denildi.⁸⁷

- G9 Gazetecilik Örgütleri Platformu, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü nedeniyle “Kapanan, kapatılan yayımlar, işsiz bırakılan basın emekçileri, hak gaspları ile bir yılı daha geride bıraktık. Bu yılın en akılda kalanlarından biri işten çıkartılan basın emekçilerine Demirören Grubu tarafından tazminatlarının ödenmemesiydi. Hafızalarda yer edenlerden biri ise gazetecilere yönelik gözaltı, darp, engelleme, saldırı gibi birçok olayın önlenmemesi konusunda birinci derece sorumluluğu bulunan bir bakanın 'gazetecilik yapmaya' niyetlenmesiydi” açıklaması yaptı.⁸⁸

- TGS, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü nedeniyle yaptığı açıklamada, 2019 yılında gazetecilik mesleği aleyhine pek çok olumsuz gelişme yaşandığını bildirdi. Açıklamada, “Sendikamızın kayıtlarına göre sadece 2019 yılında *Hürriyet*'ten 46, *BJK TV*'den 40, *Olay TV* ve *Olay FM*'den 35, *Star* ve *Güneş*'ten 50 gazeteci işsiz bırakıldı. Anadolu'da 125 yerel gazete Basın İlan Kurumu'nun dayatmaları ile başka bir kurum ile birleşmek veya kapanmak zorunda kaldı. Bu kapanmalar nedeniyle Anadolu'da üç bin gazeteci işsiz kaldı. İktidar tarafından yok edilen basın özgürlüğü nedeniyle toplum haber alma hakkını kaybetti. Gazetecilerin yasal bir çalışma düzenine kavuştukları 10 Ocak'ın bayram ilan edilmesinin üzerinden 59 yıl geçti ancak çalışma koşulları geriye gitti. Basın İş Kanunu'nda gazetecileri koruyan maddeler teker teker ortadan kaldırıldı. Son olarak Anayasa Mahkemesi'nin yüzde beşlik gecikme faizini kaldırması ile 10 Ocak anlamını yitirdi” denildi.⁸⁹

- CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 27 Aralık 2019'da *Sözcü* çalışanları davasına değinerek, “Gizli tanık bulduk bunlar FETÖ'cüdür” dediler. *Sözcü* gazetesinden FETÖ'cü mü olur? Burak Akbay yurtdışında. Burak Akbay'ın neresi FETÖ'cü Allah aşkına! Bir yalan söylediler ‘Burak Akbay FETÖ'cülerin okulunda okumuş ya da yurtlarında kalmış’ diye. Hiç öyle bir şey yok. Kim söylemiş, Fehmi Kuru söylemiş” dedi.⁹⁰

- MA muhabiri Ruken Demir, tutuklu bulunduğu Şakran Kapalı Cezaevi'nde kardeşi Hogir Demir ile yaptığı görüşmede gözaltında darp edildiğini, çıplak arama ile kendisine ajanlık suçlaması dayatıldığını ve “bilgi sızdırdığı” iddiasıyla kendisine mektup yasağı getirildiğini anlattı. Kardeş Hogir Demir, “Ruken, cezaevinde sağlıksız koşullarda beslendiklerini söyledi. Daha önce getirdiğim mont kayıp hala verilmemiş. *Yeni Yaşam*, *Evrensel* ve *BirGün* gazeteleri verilmiyor. Tek verilen gazete, *Cumhuriyet*. Cezaevinde revir doktoru kendisini muayene etmiş ve sağ gözünde yüzde iki oranında bir zayıflama olduğunu söyledi. Şu an ilaç kullanıyor” dedi. Ruken Demir,

⁸⁵ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/kultur-sanat/1713296/devlet-tiyatrolarindaki-kiyim-tbmm-gundeminde.html>

⁸⁶ <https://www.evrensel.net/haber/395030/10-ocak-calisamayan-gazeteciler-gunu-oldu>

⁸⁷ <http://basinkonseyi.org.tr/10-ocak-ca-li-sa-ma-yan-gazeteciler-gunu-oldu/>

⁸⁸ <https://t24.com.tr/haber/t-24-haber-bulteni-manset-9-ocak-2020,855365>

⁸⁹ <https://www.medyaege.com.tr/tgsden-calisamayan-yargilanan-ve-tutuklu-gazeteciler-gunu-aciklamasi-131419h.htm>

⁹⁰ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/kilicdaroglundan-flas-burak-akbay-ve-sozcu-davasi-aciklamasi-5559406/>

İzmir’de 12 Kasım 2019’da “terör örgütü adına faaliyet yürütmek” suçlamasıyla gazeteci Melike Aydın ile birlikte evlerinde gözaltına alınmıştı.⁹¹

- Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK), İzmir’de “İnsanca Yaşam, Demokratik Bir Türkiye” mitinginde, OHAL döneminde KHK’larla kamu görevlerinden yapılan ihraçlar protesto edildi. KESK İzmir Şubeler Platformu Dönem Sözcüsü Hasan Ali Kılıç, “Güvenlik soruşturmalarından, arşiv araştırmalarından, bin bir badireden sonra girdiğimiz işten bir satırlık yazıyla ihraç edildik. Sonra da üyelerini kendilerinin atadıkları komisyondan adalet beklememizi istediler. 130 haftadır alanlardayız. Tek bir KESK’li dahi dışarıda kalmayınca kadar alanlarda oluruz” dedi.⁹²

10 Ocak 2020

- İngiltere’de yayımlanan Morning Star gazetesi, Türkiye’de gazeteciliğin otoriter bir hükümet tarafından denetlendiği için “tehlikeli bir meslek” olduğunu bildirdi. Tutuklu MA muhabiri Seda Taşkın, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü sebebiyle *Morning Star*’a verdiği röportajda, “Koşullar ne kadar zor olursa olsun işimizi yapmaya çalışıyoruz. Yasadışı hale getiriliyor ve garip nedenlerle yargılanıyoruz. Bu baskıya karşı dayanışma tüm dünyada artırılmalıdır. Bunu ancak birlikle kırabiliriz” dedi.⁹³

- Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI), 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü’nde Türkiye’deki gazetecilerle dayanışmayı destekleme ve yetkililere mesleğe yapılan zulme son verme çağrısında bulundu. IPI, 2016 yılından itibaren, medyanın zorla kapatılması sonucunda 3.000’den fazla gazetecinin işini kaybettiği, o günden beri yüzlerce kişinin sadece gazetecilik mesleğini sürdürdükleri için terörle ilgili suçlardan hapse atıldığını bildirdi. IPI’nın açıklamasında, dört yıl içinde ilk kez, hapiste olan gazetecilerin sayısı hafif de olsa bir düşüş görüldüğü belirtilerek, “Bu düşüşün ilerleme olarak görülmesi, gazetecilerin hapisanesinin nasıl normal bir iş riski haline geldiğini göstermektedir” denildi.⁹⁴

11 Ocak 2020

- “Barış için Akademisyenler” bildirisıyla ilgili dördüncü yıldönümü dolayısıyla imzacı oldukları için üniversitelerden ihraç edilmiş olan akademisyenler, “Siyasi aktörler, kendi şaibeli geçmişlerini ve ilişkilerini üzerimize yıkmaya çalıştılar. Darbe girişimi ve cemaat yapılanmalarıyla hiçbir ilişkimiz olmadığı çok net bilindiği halde emniyetteki kayıtlarımıza FETÖ/PDY şüphelisi diye yazılarak hakkımızı arama yolları kitlendi. İtibarımız lekelenmek istendi. KHK’lılar olarak sağlık ve sosyal güvenlik sigortalarımız iptal edildi. Kamu görevinden men edildik, özel kurumlarda çalışmamız bile engellendi. Pasaportlarımız iptal edildi, eşlerimiz ve çocuklarımız da bizimle beraber cezalandırıldı. Ülkeden çıkmamız veya yurdumuza geri dönmemiz fiilen yasaklandı. Yurttaşlık haklarımız askıya alındı; 'sivil ölüme mahkum edildik’” açıklaması yaptı.⁹⁵

13 Ocak 2020

- Sanatçılar, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’ya, tiyatro sanatçısı Jülide Kural’ın HDP’nin eski eş başkanı Selahattin Demirtaş’ın “Devran” isimli romanını sahnelemesini eleştirdiği için tepki gösterdi. Oyuncu Nur Sürer, “Yıllar önce bir siyasi partinin ilçe başkanıyken yanlarına gittiğimizde bizi saygı ile karşılayan kişi bugün bizim arkadaşlarımıza saygısızca saldırıyor. Siyasiler değişir biri gider biri gelir. Ama sanat ve sanatçı kalıcıdır. Kadir İnanır ve bizler gibi sanatçılar bu ülkenin sorunlarını çözmek için zamanı geldiğinde elini taşın altına koyan kişileriz. Dün Kadir İnanır ‘Akil insan’dı. O zaman koştur koştur peşindeydiniz. Bugün siyasetiniz değişince ona bu şekilde davranamazsınız” tepkisini paylaştı. Oyuncu Lale Mansur da, “Bu şekilde sanatçılara saldırdıklarında kimse onları ciddiye almaz. Soylu, bir zamanlar öfke ile söz ettiği Erdoğan’ın şimdi kölesi oldu. Ama bizim sanat anlayışımız hiç değişmedi. Sanatçılarla uğraşmak yerine, öldürülen kadınların, işkence gören insanların dosyalarını araştırım” dedi.⁹⁶

⁹¹ <https://www.evrensel.net/haber/394991/gazeteci-ruken-demire-mektup-yasagi-disariya-bilgi-sizdiriyorsun>

⁹² <https://www.amerikaninsesi.com/a/kesk-izmirde-insanca-yasam-mitingi-duzenledi/5241520.html>

⁹³ <https://morningstaronline.co.uk/article/w/pressure-journalists-turkey-continues-snowball-reporters-warn>

⁹⁴ https://freeturkeyjournalists.ipi.media/ipi-marks-turkeys-working-journalists-day-2020/?mc_cid=e178d5cb19&mc_eid=3118677933

⁹⁵ <https://t24.com.tr/haber/baris-bildirisi-nin-dorduncu-yilinda-akademisyenler-yurtaslak-haklarimiz-askiya-alindi-sivil-olum-e-mahkum-edildik,855610>

⁹⁶ <http://bianet.org/bianet/ ifade-ozgurlugu/218529-sanatcilardan-devran-tepkisi-sanatcilarla-ugrasmak-yerine-isinizi-yapim>

14 Ocak 2020

• Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğu'nda 2 Ekim 2018'de öldürülen gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın nişanlısı Hatice Cengiz, Suudi adalet makamlarınca kendileriyle alay edildiğini bildirdi. Cengiz, Oslo merkezli Skavlan'a verdiği röportajda, "Benim için bu ceza bir şaka gibi. Gerçekten kabul edilemez, çünkü bu soruşturma hakkında hiçbir ayrıntı bilmiyoruz. Bize isimsiz sadece beş erkekten bahsettiler. Neden beş kişi? Türkiye'ye (cinayet günü) 10'dan fazla kişi geldi. Emir verenlere bile gerçek bir ceza istiyoruz" diye konuştu.⁹⁷

16 Ocak 2020

• Diyarbakır Barosu Başkanı Cihan Aydın, Ankara 2. İdare Mahkemesi'nin İçişleri Bakanlığı'nın başvurusu üzerine Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na kayyum atanmasına karşı açtığı davada peş peşe çelişkili kararlar aldığını söyledi. Ankara 2. İdare Mahkemesi, Diyarbakır Barosu'nun Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'ne kayyum atanmasına karşı yürütmenin durdurulması ve işlemin iptali için açtığı davada 18.09.2019 tarihinde oy birliğiyle yürütmenin durdurulmasına hükmetmişti. Mahkeme, "Yanlışlığın düzeltilmesi" başlığı ile yeni bir karar almış ve "Alınan kararın hüküm fıkrasının işyeri kapatılmasına ilişkin olduğu belirtilerek yanlışlığın düzeltilmesi istenilmesi üzerine 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanun'un 30. maddesi uyarınca dava dosyası incelenerek gereği görüldüğü" gerekçesiyle 30.12.2019 tarihinde oy birliğiyle kendi kararını değiştirmişti. Aydın ise, İçişleri Bakanlığı'nın itirazının 'hüküm fıkrasındaki işyeri kapatma' kısmının düzeltilmesini talep ettiğini ancak mahkemenin kararı tamamen değiştirip yeni bir karar verdiğini ve bunun yargıya müdahalenin açık bir delili olduğunu belirtti.⁹⁸

• TGS Genel Başkanı Gökhan Durmuş, BİK'in, *Evrensel*'in bayi satışlarına dair verdiği ilan ve reklam kesme cezasına yaptığı itirazı reddetmesine, "1961 yılında resmi ilanların dağıtımında adaletsiz davranmanın önüne geçmek, hükümet ile gazeteleri karşı karşıya getiren uygulamalar son vermek için kurulan BİK son yıllarda hükümetin memurluğunu yapar hale gelmiştir. İktidara yakın birçok gazetenin toplu satılırken bir insanın iki tane *Evrensel* almasının ilan kesme gerekçesi yapılması kabul edilemez. *Evrensel* gazetesinin başlattığı 'oku okut' kampanyası çerçevesinde her gün iki gazete alan birisi olarak artık takip ediliyorum diye arkama bakmam mı gerekecek? Ayrıca bu fiziki takibin hangi mevzuata göre yapıldığının da açıklanması gerekmektedir. Basın İlan Kurumu bir an önce yönetmeliklerini, mevzuatlarını, kuruluş ilkelerini hatırlayıp eşitlik ilkesiyle hareket etmelidir" dedi. DİSK Basın-İş Genel Başkanı Faruk Eren, "İktidar kamuoyu tarafından gerçeklerin duyulmasını engellemeye çalışıyor. Her şeye rağmen gerçekler gazeteciler tarafından kamuoyuna aktarılacak. Bugünden sonra iki değil üç gazete alacağız" açıklaması yaptı. ÇGD Genel Başkanı Can Gülerlyüzlü, "BİK söz konusu toplu alımı yapanları açıklamak ve bunların *Evrensel* çalışanı olduğunu ispatlamak zorundadır. Çeşitli yerlerde ajanları mı vardır ki alınan gazetelerin nereye götürüldüğünü takip etmektedir? Eğer BİK, MİT olmak amacındaysa, o zaman MİT'in içinde bir daire başkanlığına dönüştürülsün ve isminden de 'basın' kelimesini çıkarsın" ifadelerini kullandı.⁹⁹

19 Ocak 2020

• Gazeteci Hrant Dink, uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürülüşünün 13'üncü yılında *Agos* önünde anıldı. Anmada, Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) Başkanı Şebnem Korur Fincancı, "100 binlerin İstanbul'undan sel gibi akıp, 'Hepimiz Hrant'ız hepimiz Ermeniyiz' diye yükselen seste kabalık olabilir mi? Hakikat arayışı bitmiyor, bitmedi hiç... Birlikte yaşamayı, çok dilli ve kültürlü olmayı başaramadığımız gibi yarattığımız kuraklıktan da uyanmaz olduk. Biz yüzleşmedikçe, onarmadıkça yaralarımızı, her yeni güne yaralarımız büyür ve yenileri açılır oldu. Sözümüz var Hrant'a, yaralarımızı birlikte onarmak boynumuzun borcudur" dedi.¹⁰⁰

20 Ocak 2020

⁹⁷ <https://www.voanews.com/press-freedom/khashoggi-fiancee-calls-saudi-murder-trial-joke>

⁹⁸ <https://www.tarafsihaberajansi.com/2020/01/16/kayyum-basvurusunda-mahkeme-once-yurutmeyi-durdurma-karari-verdi-12-gun-sonra-da-yanlis-duzeltme-karari/>

⁹⁹ <https://www.evrensel.net/haber/395488/meslek-orgutlerinden-evrenselde-dayanisma-cagrisi-2-degil-3-gazete-alacagiz>

¹⁰⁰ <https://www.haberturk.com/hrant-dink-katledilisinin-13ncu-yilinda-anildi-2560071>

- Hüsnü Arıkan, *Twitter* paylaşımında *Grup Yorum*'un "Sıyrılıp Gelen" isimli şarkısını söyledi ve "Grup Yorum için adalet istiyoruz" mesajını paylaştı.¹⁰¹

- İstanbul Tabip Odası, İstanbul Barosu ve Sanat Meclisi, *Grup Yorum*'un cezaevindeki üyelerinin açlık grevinin ölüm orucuna dönüşmesiyle ilgili ortak bir basın açıklaması yaptı. Sanat Meclisi temsilcisi Ece Ataer'in okuduğu basın açıklamasında, "Sanat alanı uzun süredir yoğun bir engelleme, baskı, tehdit ve saldırı altındadır. Uzun süredir konser yasaklarıyla sahneye çıkması engellenen *Grup Yorum* üyeleri gri bültenlerle başlarına para ödülü konulunca, bedenlerini ölüme yatırdılar. Biz sanat insanları olarak bu duruma karşı seyirci kalamayız. Herkesi çözüm için çağırıyoruz" denildi. İstanbul Baro Başkanı Mehmet Durakoğlu ise, *Grup Yorum* üyeleri ile ilgili hukuki tedbirler alınması çağrısında bulundu. Sanat Meclisi üyesi, *Cumhuriyet* yazarı, şair Ataol Behramoğlu, "*Grup Yorum*'a senelerdir süren baskılar bir terör örgütüne bile yapılamaz. Hukuk dışı zalimce insafsızca hiçbir özrü tanımaksızın yapılmakta ve sürmektedir. Sanatçıları susturamayacaklarını iyi bilsinler, bir an önce sorumluluklarını yerine getirerek açlık grevlerini sona erdirmeleri için *Grup Yorum*'un insani taleplerini yerine getirsinler. Parlamentodaki bütün milletvekillerini başta muhalefet olmak üzere de bir an önce girişimlerde bulunmaya davet ediyorum" diye konuştu. *Grup Yorum*'un 215 gündür açlık grevindeki üyesi Helin Bölek'in annesi Aygül Bilgi de, "Gece uyku uyuyamıyor, çünkü sinir uçları iltihaplandı, çok acı çektiği için uyku diye bir şey yok. Kızımın yeniden türkü söylemesini çok istiyorum. Çocuğumun ölmesini istemiyorum" ifadelerini kullandı.¹⁰²

20 Ocak 2020

- İstanbul Baro Başkanı Mehmet Durakoğlu, *Cumhuriyet*'te yayımlanan "PTT'de parfüm vurgunu" başlıklı habere TVF'nin şikayeti üzerine erişim engeli getirilmesine, "Kurumun kendi bünyesinden çıkan bir iç denetim raporu gibi 'gerçek haber' niteliği taşıyan bir bilginin yayımlanmasına tahammül gösterilememiş olması, halkın haber alma hakkının ihlalidir" sözleriyle tepki gösterdi. İyi Parti Genel Başkan Yardımcısı Aytun Çıray, "Bu haberin yasaklanması, halkın parası ve vergilerinin Varlık Fonu tarafından doğru kullanılmadığını gösteriyor" tepkisini gösterdi. CHP PM üyesi Haluk Pekşen ise, "Bu mahkeme kararı değildir, toplumun vicdanında ve yasalarda olan savunulabilir bir karar değildir. Sayın yargıç hangi gerekçeyle yolsuzlukların üzerine gidilmesinin engellenmesini karara bağlıyor" ifadelerini kullandı.¹⁰³

22 Ocak 2020

- İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi'nde Osman Kavala'nın tutuklu, 15 kişinin tutuksuz yargılandığı Gezi Davası'nın beşinci duruşması nedeniyle bazı baro başkanlıklarınca yapılan ortak açıklamada Gezi Davası'nda savunma hakkı ihlalleri yaşandığı vurgulandı. Adana, Ankara, Antalya, Aydın, Bursa, Diyarbakır, İstanbul, İzmir, Mersin, Tunceli, Şanlıurfa ve Van baroları başkanlıklarınca açıklamada özetle, "Bizlerin de çok yakından takip ettiğimiz, yakın tarihimizin en önemli siyasal toplumsal demokratik itiraz hareketlerinden bir tanesi olan Gezi'nin yargılanması, devam ediyor. FETÖ'cü emniyet güçleri, hakim ve savcılarına 'kıymet vererek' hazırlanmış bir iddianameye dayalı süren yargılamada, 'adil bir yargılama' yapılacağına dair ümitlerimiz giderek azalıyor. Daha önce mahkeme heyetinin apar topar değiştirilmesiyle doğal yargıçlık ilkesi terk edilmiş ve değişen heyetin uygulamalarıyla da adil yargılanma hakkı defaatle ihlal edilmişti. Bu kez de, mahkeme heyeti eşi benzeri görülmemiş bir uygulama ile (bizzat kendisi tarafından kamuoyuna açıklandığı üzere) akıl sağlığı tartışmalı bir tanığı, kanun hükümlerinin maksadını aşarak, sanık müdafilerinden kaçırarak, (savunma avukatları olmadan) dinlemiştir. Heyetin Silivri gibi yüksek güvenli bir tesiste Murat Papuç adlı tanığı 'can güvenliği olmadığı' yönündeki beyanını kabul ederek dinlemesi, savunma avukatlarının da 'can güvenliğini tehdit edebilecekler' arasında görüldüğünün en açık delilidir. Avukatların yargı içerisinde güçsüzleştirilmeleri, görevlerini yerine getiremez hale getirilmeleri hele hele suç ile birlikte anılmaları, kamusal adaleti zedeler ve adil

¹⁰¹ <https://twitter.com/husnuarkan/status/1219289021362384896?s=20>

¹⁰² <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1715342/grup-yorum-uyeleri-olum-orucuna-basladi.html>

¹⁰³ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1715364/cumhuriyetin-pttdeki-yolsuzluk-vurgunu-haberine-erisim-engeli.html>

yargılanma hakkının ihlal edilmesi sonucunu doğurur. Savunma suç ile ilişkilendirilemez, özdeşleştirilemez. Çünkü savunma yoksa adalet de yoktur” denildi.¹⁰⁴

- *Evrensel* Genel Yayın Yönetmeni Fatih Polat “BİK, SETA operasyonu ile kuruluş gerekçelerini inkar etti” başlıklı köşe yazısında, “BİK’ in ilanının durdurulmasına karar verme gerekçesinde, ‘tali bayilerdeki satışların makul ve kabul edilebilir gerekçelerle birden fazla yapılan satışlar istisna olmak üzere fiilen ve birer birer yapılmış olması hükmüne aykırılık teşkil edecek şekilde gazete çalışanları tarafından alındığı ve bu durumun süreklilik arz ettiği tespit edilmiştir’ deniliyor. Bir okurun birden fazla gazete alması neden makul ve kabul edilebilir gerekçeler arasında sayılmıyor? Hangi kanıtlar ile ‘Evrensel gazetesi çalışanları’ tespiti yapıyorsunuz? BİK’ in teşkilat yapısında da 36 üyenin 12 üyesi doğrudan iktidardan oluşuyor. ‘Basın’ temsilcilerinde ve ‘Tarafsız’ başlığı altındaki basın meslek örgütlerinde bu dönemde iktidar hegemonyası hakim. Bunun üzerine bir de yönetim boyutunda SETA’cılar ekleyin. Bugün SETA’cılar güvendiği nokta ise, BİK’ in halkın denetiminden uzak bir iktidar arpalığına dönüştürülmüş olması. Halkın vergileriyle bütçesi oluşturulan BİK’ in, o vergilerden maaşlarını alan yöneticileri, ilanlar yoluyla iktidar medyasını ihya ederken çok küçük bir ilan hakkı kotası olan iki gazetenin ilan hakkını iptal ettirmek için adli bir polis gibi çalışma noktasına kadar gelmiştir. BİK’ in iktidar denetiminden bağımsız özerk bir yapıya dönüşmesi şarttır” denildi.¹⁰⁵

- 53 Gazeteciler Derneği Başkanı Mustafa Bayrak, Rize Adliyesi önündeki basın açıklamasında Çayeli, Pazar ve Ardeşen ilçelerinin yerel gazete sahipleri adına icra ilanlarıyla ilgili çağrı yaptı. Bayrak, “Yerel gazetelerin ayakta kalabilmesi için yerelde yayımlanan ilanların başka illere gitmesine tepki vermek için buradayız. Rize’de yayımlanan 13 gazetenin temsilcileri olarak yerel medyanın korunması ve daha güçlü olması için yetkililere sesleniyoruz. Yerel-yaygın gazetelerin tutunduğu dallar arasında ‘icra ilanları’ önemli bir pay almaktadır. Yerel gazetelerin kan kaybetmesi halkın haber alma özgürlüklerinin daralmasına, bu sektörde çalışan emekçilerin işlerinin sonlanmasına, yaşanan kriz ortamında bu alanda da ‘istihdamın’ sözü edilir biçimde ufalanmaya sürüklenmesine yol açacaktır. Kamunun basınla beraber birbirini tamamlayıcı güçler olduğuna inanıyoruz. Ayrıca Köylere Hizmet Götürme Birlikleri’nin alım satım ihaleleri BİK tarifesi kapsamına alınmalıdır. Bu birlikler için düzenlenen yönetmelikte, ‘İhale kanununa dahil değildirler’ maddesi iptal edilmelidir” dedi.¹⁰⁶

24 Ocak 2020

- Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı’nın kullarındaki tüm sarı basın kartlarını iptal etmesine meslek örgütleri tepki gösterdi. Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin, “Bir devlet memuru kimin basın mensubu olup olamayacağına karar veremez. Şüphesiz ki kimin gazeteci olduğuna adı, makamı ne olursa olsun bir memur değil, sadece gazeteciler karar verebilir. Yaratılan ve sağlıklı olmayan mevcut, Basın Kartları Komisyon ve genelge sona erdirilmeli, en azından eski, sisteme dönülmeli ya da yapılan yanlış tümünden düzelterek basın örgütleri basın kartı verilmesi konusunda dünyanın birçok medeni ve demokrat ülkesinde olduğu gibi yetkilendirilmelidir” dedi.¹⁰⁷ DİSK Basın-İş Sendikası da, “*Evrensel*, *Birgün* ve *Cumhuriyet* başta olmak üzere, pek çok gazetecinin basın kartı iptal edildi. Yeniden hatırlatıyoruz, devletin verdiği basın kartı gazeteciliğin ehliyeti değildir. Tüm basın örgütlerini bir araya gelmeye ve ortak bir basın kartı komisyonu kurmaya davet ediyoruz”¹⁰⁸ ifadelerini kullandı. Çağdaş Gazeteciler Derneği ise, “Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, bilindiği üzere faaliyetlerine başladıktan kısa bir süre sonra Basın Kartları Yönetmeliği’ni yenileyerek, ‘gazetecilik’ adı altında iktidarın ‘basın memurlarını’ yaratmak için ilk adımı atmıştı. Anayasa ve yasalara aykırı hükümler içeren yönetmelikle, halk adına kamu otoritelerini denetleme görevini yapma sorumluluğuyla hareket eden gazetecilerin basın kartı alması zorlaştırılırken, basın kartına sahip gazeteciler de her an kazanılmış haklarından mahrum edecek bir tehditle karşı karşıya bırakılmıştı. Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı Recep Tayyip

¹⁰⁴ <http://www.agos.com.tr/tr/yazi/23493/12-barodan-gezi-davasi-oncesi-aciklama>

¹⁰⁵ <https://www.evrensel.net/yazi/85578/bik-seta-operasyonu-ile-kurulus-gerekcelerini-inkar-etti>

¹⁰⁶ <https://www.rizedeyiz.com/Haber/Yerel-Gazetelerden-Ilan-Aciklamasi-106749.html>

¹⁰⁷ <https://www.amerikaninsesi.com/a/cumhurba%C5%9Fkanl%C4%B1%C4%9F%C4%B1-y%C3%BCzlerce-gazetecinin-sar%C4%B1-bas%C4%B1n-kart%C4%B1n%C4%B1-i%C3%87ptal-etti-/5259125.html>

¹⁰⁸ https://twitter.com/Disk_Basin_is/status/1220642401280315392

Erdoğan'ın, Haziran 2019'da "Size ayar vermek gerekirse zaten İletişim Başkanlığımız o işi görür" yanıtının anlamı, son günlerde yaşanan gelişmelerle daha da netleşmiştir. İletişim Başkanlığı'nı, devlet mekanizması içinde basınla ilgili üst bir kuruluş olmaktan çıkartıp, gazetecilere 'ayar veren' bir yapıya dönüştürdükleri itirafında bulunanlara, yasalara aykırı bu işlemlerin geri çekilmesi uyarısında bulunuyor ve ne gazeteciliğin ne gazetecilerin kimsenin keyfine göre ayar çekeceği, eğleneceği bir meslek olmadığını hatırlatıyoruz" tepkisi gösterdi.¹⁰⁹

- TGS, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'nın 894 gazetecinin kullanmaya devam ettiği sarı basın kartlarının iptal etmesine, "Cumhurbaşkanlığı İletişim Daire Başkanlığı'nı bir an önce bu konuya açıklık getirmek zorundadır. Yıllardır bu kartı taşıyan gazetecilere kartlarının neden yenilenmediğini, iptal edilme gerekçelerini kamuoyuna açıklamak zorundadır" ifadesiyle tepki gösterdi. TGS tarafından yapılan açıklamada, "2019 yılında sarı basın kartı turkuaz rengine çevrildi ve tüm kartların yenilenmesi için başvuru yapılması istendi. Aradan geçen bir yıl içinde yüzlerce gazetecinin kartı yenilenmedi. İncelemede olduğu, yenileneceği ifade edildi. Bu uzun sürenin ardından eski kartlarını hala kullanabilen gazetecilerin basın kartlarının ise iptal edildiğini öğrendik. Kartların neden iptal edildiğine ilişkin hiçbir açıklama yapılmadığı gibi gazetecilerin telefonlarına da yanıt verilmedi. Kartı iptal edilen gazeteciler arasında sürekli basın kartı taşıyanlardan meslek örgütü temsilcilerine, yerel medya çalışanlarına kadar yüzlerce gazeteci var. Özellikle Ankara'da basın kartı iptal edilenler Meclise, Bakanlıklara giremez, siyasi parti temsilcilerini takip edemez hale geldi" denildi.¹¹⁰

- Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ), en az 1400 basın kartı hakkında iptal kararı alındığı bilgisiyyle "Türk Hükümeti, zamanda iptal edilen yüzlerce gazetecinin basın kartlarını eski haline getirmeli ve basın kartı almak için şeffaf ve tarafsız bir süreç oluşturmalı" açıklaması yaptı. CPJ Avrupa ve Orta Asya Program Koordinatörü Gulnoza Said, "Türkiye'nin yüzlerce gazetecinin basın kartlarını iptal etme kararı, bağımsız raporlamaya bir saldırıdır ve kesinlikle kabul edilemez. Yetkililer derhal gazetecilerin basın kimlik bilgilerini geri yüklemeli ve geçişlerin tarafsız bir süreçte verilmesini sağlamalıdır" dedi.¹¹¹

26 Ocak 2020

- İzmir Gazeteciler Cemiyeti ve EGEÇEP tarafından Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'nın henüz turkuaz kart vermediği gazetecilere ait sarı basın kartlarını iptal etmesine ayrı ayrı tepki gösterdi.¹¹² İzmir Gazeteciler Cemiyeti'nin yazılı açıklamasında, "Gazeteciler her dönemde yazdıklarından, söylediklerinden ötürü baskı gördü, tehdit edildi, hapse atıldı, öldürüldü. Ama mesleğinin gereklerini yerine getirip gerçek anlamda gazetecilik yapan yürekli, onurlu gazeteciler işlerini yapmaktan, gerçekleri dile getirmekten asla vazgeçmedi. Gazetecileri hizaya sokma derdindeki iktidar sahipleri baskının, tehdidin, hapse atmanın onların önünde engel olmadığını görünce, her türlü yaptırım gücüne sahip oldukları ve bunu fütursuzca kullandıkları için bir süredir yeni bir yola başvuruyorlar artık" denildi.¹¹³ EGEÇEP'in açıklamasında ise, "Ülkemiz, basın özgürlüğü alanında ne yazık ki dünya sıralamasının en gerilerinde yer alıyor. Bu durumun düzeltilmesi gerekirken daha da olumsuz uygulamaların gündeme gelmesi kaygı vericidir. Basın kartının olmaması gazeteciler için oldukça sıkıntılı bir durumdur. Pek çok davayı izlemek için 'basın kartı sahibi olma' koşulu olması nedeniyle gazeteciler davaları izleyemiyor. Basın kartı olmayan gazetecilerin TBMM'ye girmesi zorlaşıyor. Ayrıca basın kartlarını dağıtma yetkisinin Cumhurbaşkanına bağlı bir komisyonda değil, gazetecilik kuruluşlarında olması gerektiği açıktır. Haber alma özgürlüğümüzü kısıtlayan bu uygulamalara bir an önce son verilmelidir" denildi.¹¹⁴

27 Ocak 2020

- Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, kullarımdaki sarı basın kartlarını tümüyle iptal etme kararını geri aldı. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, basın kartı iptali

¹⁰⁹ <https://www.gercekgundem.com/medya/151676/evrensel-ve-birgun-calisanlarinin-basin-kartinin-iptal-edilmesine-kurumlardan-tepki>

¹¹⁰ <https://tgs.org.tr/yuzlerce-gazetecinin-basin-karti-neden-iptal-edildi/>

¹¹¹ <https://cpj.org/2020/01/turkish-authorities-cancel-press-passes-for-hundre.php>

¹¹² <https://www.evrensel.net/haber/396077/igc-ve-egecepten-basin-kartlari-iptal-edilen-gazetecilere-destek>

¹¹³ <https://www.birgun.net/haber/izmir-gazeteciler-cemiyeti-basin-karti-iptali-hak-gaspidir-285385>

¹¹⁴ <https://www.gercekhaberci.com/egeccep-ten-basin-karti-iptaline-tepki/107821/>

yapılmadığını, “genel kart yenileme” (turkuaz karta geçiş süreci) kapsamında şu ana kadar 13 bin 372 gazeteciye basın kartı verildiğini ve 894 gazeteciyle ilgili ise “değerlendirme süreci olduğunu” bildirdi. Altun, yazılı açıklamasında, “Şu anda değerlendirme süreci devam eden başvuru sayısı 894’tür. Bu süreçte, teknik kriterlerin yanı sıra başvuru sahibinin gerçekten mesleki faaliyet icra edip etmediği, herhangi bir terör örgütüyle bağlantılı olup olmadığı, mahkumiyet kararı ya da meslek onurunu zedeleyici tutumları gibi çeşitli kriterler göz önünde bulundurulmaktadır. Mevcut durumda değerlendirme süreci devam eden kartlarla ilgili herhangi bir iptal durumu söz konusu değildir” dedi. Ancak gazeteciler, yaklaşık bir yıldır kendilerine kart verilmemesini TGS Ankara Şubesi’nin öncülüğünde Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı önünde basın açıklamasıyla protesto etti. Eylem için valilikten izin alınmadığı için trafiği engelleyecekleri gerekçesiyle güvenlik güçleri, ilk önce eyleme izin vermek istemedi ancak müzakere sonucu basın açıklamasına izin verildi. TGS Ankara Şubesi Başkanı Esra Koçak Mayda, “İletişim Başkanlığı Anayasa’ya, yasalara uymayan bir karar vererek yüzlerce gazetecinin basın kartını hiçbir gerekçe sunmadan iptal etti. Ancak İletişim Başkanlığı kamuoyundan gelen tepkiler üzerine geri adım atarak iptal ettiği Sarı Basın Kartlarını yeniden kullanıma açtı. Bir yıldır ‘inceleme’ denilerek bekletilen meslektaşlarımızın kartlarının bir an önce verilmesini istiyoruz. İletişim Başkanlığı inatla ‘Basın kartları iptal edilmedi’ açıklaması yapıyor. O halde kartlarımız nerede?” diye sordu.¹¹⁵

- İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW), Türkiye’ye demokratik ilkelere uyması için baskı yapılması çağrısında bulundu. HRW, BM İnsan Hakları Konseyi’nin Türkiye ile ilgili değerlendirme 28 Ocak’ta yapacağı toplantının “Türkiye’deki insan hakları krizi ve hukukun üstünlüğü konusunda yaşanan dramatik aşınmanın kabul edilmesi ve bu sorunun ele alınması için bir fırsat sunduğunu” savundu.¹¹⁶

28 Ocak 2020

- BM’ye üye 193 ülkede insan hakları durumunun beş yılda bir gözden geçirildiği Evrensel Periyodik İnceleme’ye (UPR) dair 35. Oturumda, BM üyesi 50’ye yakın ülke, güçler ayrılığı, yargı bağımsızlığı, ifade özgürlüğü basın özgürlüğü konusunda Türkiye’ye eleştiride bulundu.¹¹⁷ Türkiye’de gazetecilere yönelik yasal ve fiziksel baskılar ile internet sansürüne değinilen oturumda, ABD, Hollanda, Slovenya, İsviçre, Danimarka, Ermenistan ve Uruguay gibi ülkeler, Türkiye’yi “örgüt propagandası”, “Cumhurbaşkanı’na hakaret”, “kurumları aşağılama” gibi suçlamalarla Türk Ceza Kanunu’nda (TCK) hapis cezası öngören düzenlemeleri kaldırmaya çağırdı.¹¹⁸

- Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM)’nin gazetecileri koruma çağrısıyla Avrupa devletlerini uyardığı kararında, “Türkiye, Avrupa’da en fazla gazetecinin tutuklu olduğu ülke” olarak tanımlandı. “Avrupa’da Gazetecilerin Güvenliği ve Medya Özgürlüğü Üzerindeki Tehditler” başlıklı karar tasarısında, Türkiye’ye, “TCK ve TMK’yı gazeteciler ve basın organlarını susturmak için kullanmama, “Cumhurbaşkanı’na Hakaret” gerekçesini yürürlükten kaldırma, TCK 301’inci maddesini (Türklüğü, Cumhuriyeti, Devletin kurumlarını aşağılama) yürürlükten kaldırma veya değiştirme, terörle mücadele yasalarını ise Venedik Komisyonu önerileri temelinde gözden geçirme çağrısında bulunuldu.¹¹⁹

- Uluslararası Af Örgütü (UAÖ) Almanya, Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) Almanya, Uluslararası Yazarlar Birliği Pen Almanya, Alman Kitap Basım ve Yayıncıları Derneği Borsa Birliği, Alman Gazeteciler Birliği, Berlin Sanat Akademisi ve Türkiye Almanya Kültür Formu, ortak açıklamayla başta Osman Kavala olmak üzere tüm siyasi tutukluların derhal serbest bırakılmalarını istedi.¹²⁰

29 Ocak 2020

¹¹⁵ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-51262270>

¹¹⁶ <https://www.dw.com/tr/hrwden-birle%C5%9Fmi%C5%9F-milletlere-t%C3%BCrkiye-%C3%A7a%C4%9Fr%C4%B1s%C4%B1/a-52168424>

¹¹⁷ <https://ahvalnews.com/human-rights/un-turkey-rights-review-shines-light-free-speech-repression>

¹¹⁸ https://twitter.com/RSF_tr/status/1222204168254971904

¹¹⁹ <https://www.dw.com/tr/avrupada-gazetecilere-y%C3%B6nelik-tehditler-art%C4%B1C5%9Fta/a-52180937>

¹²⁰ <https://www.dw.com/tr/alman-ayd%C4%B1nlardan-t%C3%BCrkiyedeki-siyasi-tutuklular-i%C3%A7in-%C3%A7a%C4%9Fr%C4%B1/a-52179064>

- CHP Milletvekilleri Atila Sertel ve Utku Çakırözer, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'nın yeni turkuaz renkli basın kartı bekleyen 894 gazetecinin halen kullandıkları kartlarını iptal etmesini eleştirip yanlıştan ve muhaliflere yönelik yaptırımlardan vazgeçilmesini istediler.¹²¹

- AİHM, 2019 yılı sonu itibarıyla karar için bekleyen dava dosyaları sıralamasında Türkiye'nin Rusya'nın ardından ikinci sırada geldiği açıklandı. Türkiye, geçen yıl AİHM'de ifade ve düşünce özgürlüğü ihlalden en fazla mahkum olan ülke olarak açıklandı. AİHM, 35 davada Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ifade ve düşünce özgürlüğüyle ilgili 10'uncu maddesini ihlal ettiğine hükmetti. Türkiye adil yargılanma hakkıyla ilgili 6. maddeden ise en az 17 kez mahkum oldu.¹²²

30 cık 2020

- Adalet için Clooney Vakfı, Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği (MLSA) Eş Direktörü Veysel Ok'un İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde "yargı organlarına hakaret" gerekçesiyle yargılandığı dava hakkında bağımsız gözlem raporunda hakimin, sanığın görüşlerini önemsemediği, tarafsız davranmadığı ve masumiyet karinesini ihlal ettiği belirtildi.¹²³

- İnsan hakları alanında uzman hukukçu Kerem Altıparmak, Adalet Bakanlığı'nın eğer siyaseten istenirse AİHM boyutuyla Osman Kavala'nın tutuklu yargılanmasına son verecek adım atabileceğini bildirdi. Altıparmak, "Osman Kavala kararıyla ilgili (Adalet) Bakanlık yetkilileri 'biz bir şey yapamayız, yargı bağımsız' diyor. Bu doğru değil. AİHS 44 uyarınca hükümet Büyük Daire'ye gitmekten vazgeçebilir ya da üç ayı beklemeden hemen gidebilir. Karar kesinleşir, Ağır Ceza Mahkemesi'nin de bahanesi kalmaz" dedi.¹²⁴

- UAÖ Türkiye Kampanya Sorumlusu Milena Buyum, BM İnsan Hakları Konseyi'nin Evrensel Periyodik İncelemesi ile ilgili Cenevre'deki toplantısında Türkiye'nin insan hakları karnesinin parlak olmadığını teyit edildiğini söyledi. Buyum, "Toplantıda yargı bağımsızlığının eksikliği ile insan hakları savunucularına yönelik baskıların da gündeme geldiğini görüyoruz. Türkiye'nin insan hakları konusunda normalleşerek, özgürlükçü bir geleceğe ilerlemesinin vakti geldi geçti" dedi.¹²⁵ RSF Türkiye Temsilcisi Erol Önderoğlu da, "Türkiye temel hak ve özgürlüklerde çokça vahim sorun bulunduran bir ülke muamelesi gördü" diye konuştu.¹²⁶

- AİHM eski yargıçlarından Rıza Türmen, Osman Kavala'nın tutuklu yargılandığı Gezi Davası'nda AİHM kararına rağmen kararın kesinleşmemesi gerekçesiyle ikinci kez tahliye edilmesini ciddi hukuki ihlal olarak değerlendirdi.¹²⁷

Diğer Gelişmeler

1 Ocak 2020

- Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Müdürlüğü ile Güzel Sanatlar Müdürlüğü'nde süreli sözleşmeli statüdeki 150 sanatçının 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla işlerine son verildi.¹²⁸

2 Ocak 2020

- TBMM Genel Kurulu'nda 184'e karşı 325 oyla Cumhurbaşkanlığı'nın Libya Tezkeresi kabul edildi. CHP, HDP ve İyi Parti 'hayır' oyu kullanırken, AKP ve MHP'nin 'evet' oyuyla tezkereye geçti. Saadet Partisi ise oylamaya katılmadı. Tezkereye göre, "Türkiye'nin milli çıkarlarına yönelik her türlü tehdit ve güvenlik riskine karşı uluslararası hukuk çerçevesinde her türlü tedbiri almak, Libya'daki gayri meşru silahlı gruplar ile terör örgütleri tarafından Türkiye'nin Libya'daki menfaatlerine yönelebilecek saldırıları bertaraf etmek, kitlesel göç gibi diğer muhtemel risklere

¹²¹ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/chpli-vekillerden-basin-karti-tepkisi-5595754/>

¹²² <https://tr.euronews.com/2020/01/29/aihm-de-bekleyen-davalarda-turkiye-rusya-n-n-ard-ndan-ikinci-s-rada>

¹²³ <https://www.mlsaturkey.com/tr/clooney-vakfi-veysel-okun-yargilanmasi-ifade-ozgurlugu-ihlali/>

¹²⁴ <https://twitter.com/KeremALTIPARMAK/status/1222800558689529857?s=20>

¹²⁵ <https://www.amerikaninsesi.com/a/afrika-ve-latin-amerika-dan-t%C3%BCrkiye-ye-%C3%A7ocuk-i-%CC%87%C5%9F%C3%A7i-ve-igbti%CC%87-ele%C5%9Ftirisi/5266995.html>

¹²⁶ <https://www.amerikaninsesi.com/a/afrika-ve-latin-amerika-dan-t%C3%BCrkiye-ye-%C3%A7ocuk-i-%CC%87%C5%9F%C3%A7i-ve-igbti%CC%87-ele%C5%9Ftirisi/5266995.html>

¹²⁷ <http://bianet.org/bianet/hukuk/219363-kavala-nin-derhal-birakilmamasi-yeni-bir-hak-ihlali>

¹²⁸ <https://www.birgun.net/haber/devlet-tiyatrolari-ndaki-emekci-kiyimi-tbmm-gundeminde-283180>

karşı güvenliğin idame ettirilmesini sağlamak, Libya halkının ihtiyacı olan insani yardımları ulaştırmak, Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti tarafından talep edilen desteği sağlamak, bu süreç sonrasında meydana gelebilecek gelişmeler istikametinde Türkiye'nin yüksek menfaatlerine etkili bir şekilde korumak ve kollamak, gelişmelerin seyrine göre ilerine güç bir durumda karşılaşmamak için süratli ve dinamik bir politika izlenmesine yardımcı olmak üzere" Türk Silahlı Kuvvetleri'nin bu ülkeye gönderilmesi yetkisi Cumhurbaşkanı'na verildi.¹²⁹

3 Ocak 2020

- İstanbul 8. İdare Mahkemesi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı'nca düzenlenen Kanal İstanbul işbirliği protokolünü iptal ettirmek üzere 2018'de açılan davada, protokol hukuka uygun buldu.¹³⁰ Mahkeme TMMOB'a bağlı dokuz meslek odasının 2018'de açtığı davada protokolün kamu yararı ve hizmetin gereklerine uygun şekilde tesis edildiği ve işlemde hukuka aykırılık olmadığı sonuca vardı. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu 23 Aralık 2019'da Kanal İstanbul işbirliği protokolünden İBB olarak çekilme kararını aldığını açıklamıştı.¹³¹

4 Ocak 2020

- *CNN Türk*'te "Afiş" isimli kültür-sanat programını sunan Büşra Sanay'in kanaldan ayrıldığı iddia edildi. Sanay'in yerine "Afiş" ve "Özel Sektör" programlarını Berat Aşıcıoğlu'nun sunacağı belirtildi.¹³² 17 Aralık'ta *Medyadar*'ın haberine göre Sanay'in altı aylık izne çıkarıldığı belirtilmişti.¹³³

5 Ocak 2020

- HDP Eş Genel Başkanı Pervin Buldan, HDP Malatya İl Teşkilatı'nın 3. Olağan Kongresi'nde, "Partimiz büyük baskı ve engellemeler ile karşı karşıya olsa bile özellikle son bir aydır il örgütü kongrelerimizi yapıyoruz. 2019 yılında beş bin yönetici ve üyemiz gözaltına alındı, bunlardan bini tutuklandı. Şu an itibarıyla 32 belediyemize kayyum atandı. 24 belediye eş başkanımız tutuklandı. Siyaseten yönetemedikleri için zorla, zorbalıkla, gaspla siyasi operasyonlarla sindirerek o gücü kırmak istiyorlar" dedi.¹³⁴

- Tiyatro sanatçısı Orhan Aydın, TCDD'ye bağlı Yüksek Hızlı Tren'de (YHT) sunulan internet bağlantısı ile *Cumhuriyet*, *Sözcü*, *BirGün* ve *SoL Haber*'in haber sitelerine giriş yapılamadığını ancak *Hürriyet*, *Yeni Şafak* sitelerine erişim sağlandığını iddia etti.¹³⁵ Aydın, *Twitter* aracılığıyla "YHT adlı TCDD trenindeki interneti kullanmaya başladığınızda AKP faşizminin duvarına çarpıyorsunuz. Tüm sol, sosyalist haber siteleri ve muhalif gazeteler erişime kapalı. Aklınız çürük, kin ve nefret dolusunuz!" dedi.¹³⁶ TCDD Taşımacılık AŞ Genel Müdürlüğü ise, YHT'deki internet bağlantısı üzerinden *BirGün*, *Cumhuriyet*, *Sözcü*, *soL* gibi gazete ve haber sitelerine giriş yasağı uygulandığı iddiasının gerçeği yansıtmadığını, YHT'lerde verilen internet hizmetinde, gazete ve internet sitelerine erişimle ilgili herhangi bir kısıtlama yapılması söz konusu olmadığını bildirdi.¹³⁷

- TRT'nin, 1 yıllığına radyo kanallarındaki reklam zamanını kapalı teklif alma ihale usulüyle 22 Ocak'ta satacağı açıklandı.¹³⁸ *TRT* ise, ihaleyi 4 Ocak'ta Resmi Gazete'de duyurduklarını ve şeffaf bir şekilde kamu yararına uygun olarak yapılacağını bildirdi.¹³⁹

6 Ocak 2020

- İstanbul 91.2 frekansındaki *Slowtime Radyo*'nun artık *Radyo 45'lik* olarak 56 il ve ilçelerle beraber 119 noktada ulusal olarak yayına başlayacağı öğrenildi.¹⁴⁰

¹²⁹ <https://www.amerikaninsesi.com/a/libya-tezkeresi-bugun-tbmm-genel-kurulu-gundeminde/5229074.html>

¹³⁰ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1712399/mahkemedan-kanal-istanbul-karari.html>

¹³¹ <https://www.sozcu.com.tr/2020/ekonomi/kanal-istanbul-protokolune-acilan-iptal-davasi-reddedildi-5546955/>

¹³² <https://www.medyaradar.com/cnn-turkte-hangi-ekran-yuzuyla-yollar-ayrildi-iste-yerine-gelen-isim-haberi-2019535>

¹³³ <https://www.medyaradar.com/bu-iznin-donusu-yok-gibiunlu-ekran-yuzu-cnn-turkten-ayrildi-mi-medyaradarozel-haberi-2018699>

¹³⁴ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1712646/buldan-5-bin-hdpli--gozaltina-alindi.html>

¹³⁵ <https://haber.sol.org.tr/toplum/yuksekhizli-trende-sol-birgun-cumhuriyet-ve-sozcu-okumak-yasak-277651>

¹³⁶ <https://twitter.com/orhanaydin6/status/1213363771563036673>

¹³⁷ <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/tedd-tasimacilik-asden-yhtlerde-erisim-engeli-iddialarina-yanlanlama/1692897>

¹³⁸ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1712584/trtden-kapali-ihale.html>

¹³⁹ <https://www.trthaber.com/haber/gundem/trt-genel-mudurlugunden-ihale-iddialari-hakkinda-aciklama-451862.html>

¹⁴⁰ <http://muzikonair.com/slowtime-radyo-satildi/>

- *Türk Medya Grubu* bünyesindeki *Güneş* ve *Star*'ın basılı yayınlarını sonlandırması ardından Nuh Albayrak, internet sitesi *star.com.tr*'nin genel yayın yönetmenliği görevine getirildi. *Akşam.com.tr*'nin genel yayın yönetmenliği görevine ise *Akşam* yazarı Serkan Fıçıcı getirildi. Binali Yıldırım'ın başdanışmanlığını da yapan Abdulkadir Özkan ise dijital yayınlar koordinatörü olarak görevlendirildi.¹⁴¹

7 Ocak 2020

- Bursa Ticaret Odası Başkanı ve TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Özer Matlı, *Facebook*'un dünya çapında yedi şehirde ofis açma kararı aldığını ve Türkiye'de TOBB ile Habitat işbirliğinde yapılacak çalışmalar için İstanbul merkezli ofisiyle sekiz ilde şube açacağını ifade etti. Bursa şubesinin 13 Ocak'ta açılacağı belirtildi.¹⁴²

- *Türk Medya Grubu*'nun basılı yayınına devam eden son gazetesi *Akşam*'ın tirajı altı bine yükseldi. Diğer medya gruplarındaki *Sabah* altı bin, *Takvim* sekiz bin, *Hürriyet* beş bin tiraj arttırdı. Muhafif çizgideki *Sözcü* de tirajını altı bin civarında yükseltti.¹⁴³

- Uluslararası İnternet Gazeteciliği ve Gazeteciler Derneği'nin (UİGAD) Samsun Temsilciliği'ne *Sürmanşet Haber* genel yayın yönetmeni ve imtiyaz sahibi Said Çetintaş getirildi.¹⁴⁴

- *Medyanet* ve *Demirören* dijital mecralar reklam grup başkanı Metin Güleç görevinden ayrıldı.¹⁴⁵

9 Ocak 2020

- *Türk Medya Grubu* Dijital Yayınlar Koordinatörü Abdulkadir Özkan görevinden istifa etti.¹⁴⁶

- Yaşar Kızıldağ, *Akşam* gazetesi ekonomi müdürlüğü görevine getirildi. Kızıldağ daha önce *Star* ekonomi müdürüydü.¹⁴⁷

- AYM, Mahir Kan'ın "adil yargılanma hakkı ve ifade özgürlüğü ile toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlal edildiğine" yönelik başvurusunu kabul edilemez buldu. AYM, Kan'ın "terör örgütüne üye olma suçundan verilen mahkumiyet kararı" dolayısıyla hak ihlaline uğramadığına karar verdi. Kan, Tunceli Üniversitesi'nde eğitim gördüğü dönemde kanunlara uygun gerçekleştirilen eylemlere katıldığı gerekçesiyle "terör örgütüne üye olduğu" gerekçesiyle gözetimine alınmış, 25 Mayıs 2012'de serbest bırakılmış ancak sonrasında mahkum edilmişti.¹⁴⁸

10 Ocak 2020

- Anayasa Mahkemesi (AYM), 668 sayılı KHK ile kapatılan *Zaman* yazarı Mümtazer Türkönö'nün "kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı" ile "ifade ve basın özgürlüğü hakkı" dahil olmak üzere yaptığı hak ihlali başvurusunu üzerine hak ihlali olmadığına karar verdi.¹⁴⁹ Türkönö yargılanmasıyla ilgili hak ihlalleriyle ilgili başvurusu üzerine AYM, sadece "kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı" ile "ifade ve basın özgürlüğü hakkı" ihlal edildiği yönündeki başvuruları kabul edilebilir buldu. Ancak Türkönö'nün bu haklarında da ihlal yaşanmadığına karar verdi.¹⁵⁰

12 Ocak 2020

- Reuters Enstitüsü tarafından hazırlanan "2020'de Gazetecilik, Medya ve Teknoloji Trendleri ve Tahminleri" başlıklı rapora göre, "Medya sektöründe güven sorunu sürecektir, okur gelirine odaklananların oranı artacaktır. *Google* dijital medyada sağladığı fonlarla üst sırada yer alırken *Facebook*'a güvensizlik var; haber merkezlerinde cinsiyet eşitliği anlamında ciddi bir aşama kaydedilirken daha fazla alınacak yol var, podcast haberciliği gündemdeki yerini koruyacak ve yapay zekanın haber merkezlerinde kullanımını artacaktır."¹⁵¹

¹⁴¹ <https://www.medyaradar.com/turkmedyada-ust-duzey-atamalar-kim-hangi-goreve-getirildi-haberi-2019601>

¹⁴² <https://www.birgun.net/haber/facebook-istanbul-merkezli-8-ilde-ofis-acacak-283017>

¹⁴³ <https://www.independentturkish.com/node/114181/medya/star-ve-g%C3%BCne%C5%9Fin-203-bin-okuru-gazete-okumaktan-vazge%C3%A7ti#.XhTa5igblk9.facebook>

¹⁴⁴ <http://www.samsunkulishaber.com/said-cetintas-ugad-in-samsun-temsilcisi-oldu/306089/>

¹⁴⁵ <https://mediacat.com/demiroren-medyada-ust-duzey-ayrilik/>

¹⁴⁶ <https://odatv.com/ve-ilk-istifa-geldi-09012004.html>

¹⁴⁷ <https://www.medyaradar.com/aksam-gazetesinde-ust-duzey-atama-ekonomi-mudurlugu-gorevine-kim-getirildi-medyaradarozel-haberi-2019727>

¹⁴⁸ <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2015/20001>

¹⁴⁹ <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2017/17839>

¹⁵⁰ <https://t24.com.tr/haber/anayasa-mahkemesi-nden-mumtazer-turkone-karari,855488>

¹⁵¹ <https://journo.com.tr/reuters-enstitusu-rapor-2020-medyatrend>

belediyemizin vergi, harç ve iller bankası payına haciz konulduğu için belediyemiz personelinin maaşları ödenmemiştir” dedi.¹⁶³

- Mardin Büyükşehir Belediyesi’nde Kadın ve Gençlik Daire Başkanı olan Gülizar İpek “ideolojik veya siyasi amaçlarla kurumların huzurunu ve çalışma düzenini bozmak, boykot, işi yavaşlatma ve grev gibi etkinliklere katılmak, terör örgütleri ile eylem birliği içinde olmak ve bu örgütlere yardım etmek, kamu imkan ve kaynaklarının bu örgütleri desteklemeye yönelik kullanmak ya da kullandırmak, bu örgütlerin propagandasını yapmak” gerekçeleriyle devlet memurluğundan çıkarıldı.¹⁶⁴

16 Ocak 2020

- BM Genel Sekreter Sözcüsü Stephane Dujarric, Mısır’da AA Kahire ofisine baskın yapılmasıyla ilgili “Gazetecilerin tutuklanması ve gözaltına alınmasına ilişkin haberlerden her zaman endişe duyuyoruz.¹⁶⁵ İfade özgürlüğü, demokratik bir siyasi sistemin etkili bir şekilde işleminde önemli bir role sahip. Mısır uluslararası insan hakları anlaşmalarına üye bir ülke olarak Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi’nin 19’uncu maddesi gereği basın özgürce bilgi aktarmasını koruma sorumluluğu taşıyor. AA muhabirlerinin serbest bırakıldığını görmek istiyoruz” dedi.¹⁶⁶

- G9 Gazetecilik Örgütleri Platformu, AA’nın Kahire’de bulunan ofisine Mısır polisi tarafından operasyon düzenlenmesine tepki gösterdi. Platform adına yapılan açıklamada, “Mısır’da çalışan gazeteciler, ülkeler arasındaki siyasi hesaplaşmaların mağduru olma korkusuyla çalışmak zorunda kalmamalıdır. Yurt dışındaki gazetecilik büroları mesleki amaçların dışında kullanılamaz, ev sahibi ülkeler de aralarında sorun bile olsa bir ülkenin kendi topraklarında çalışan gazetecilerine ülkelerinin memurlarıymış gibi davranamazlar. Mısır yönetimi, halklarını aydınlatmaya çalışan gazeteci ve yayıncıların özgür çalışmalarına olanak sağlamalıdır. AA Kahire bürosunda gözaltına alınanlar serbest bırakılmalıdır” denildi.¹⁶⁷

- AA Genel Müdürü Şenol Kazancı, Mısır’da AA Kahire ofisine düzenlenen polis baskını sırasında gözaltına alınan dört personelden Türk vatandaşı gazeteci Hilmi Balcı’nın serbest bırakıldığını açıkladı.¹⁶⁸ Balcı, 17 Ocak günü Türkiye’ye dönüşündeki açıklamada, “Başta Cumhurbaşkanımız, Dışişleri Bakanımız, İletişim Başkanımız ve kurumumuzun genel müdürü Şenol (Kazancı) Bey olmak üzere yoğun bir çaba sarf edildiğini gördük. Kısa zamanda, en güzel şekilde sonuçlandı bu iş” dedi.¹⁶⁹

17 Ocak 2020

- Ankara 24. Asliye Ceza Mahkemesi, eski CHP İstanbul Milletvekili Melda Onur hakkında Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu’na kadınları petrol ve doğalgazdan daha değerli hazine olarak tanımlaması üzerine “Size tezek bile diyemeyeceğiz bu kıyasta” dediği için “hakaret” suçlamasıyla 1.000 lira adli para cezasına çarptırdı. Hakim Süleyman Köksaldı’nın kararı için “Tezek yerine başka kelime de kullanabilirdiniz. ‘Bile’ demeseymişiniz iyiydi. Ben Hisarcıklıoğlu’nun konuşmasını okudum. Kadınlara yönelik bir hakaret yok, kadınları övmüş” dediği belirtildi.¹⁷⁰

20 Ocak 2020

- Ankara 1. Ağır Ceza Mahkemesi, JİTEM ve faili meçhuller davası olarak bilinen 1990’lı yıllarda 18 faili meçhul cinayete ilişkin 13 Aralık 2019’da 19 sanığın beraatıyla ilgili kararının gerekçesini açıkladı.¹⁷¹ Kararda, “Cinayetlerin işlendiği yerler ya da maktullerin alındıkları ve infaz edildikleri yerler dikkate alındığında, cinayetlerin güvenlik güçlerine yakalanmayacağına güvenen kişi ve kişilerce işlendiği anlaşılmaktadır” denildi. TBMM, bakanlık, komisyon ve MİT

¹⁶³ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/1714517/tunceli-belediyesine-haciz.html>

¹⁶⁴ <http://mezopotamyaajansi22.com/GUNCEL/content/view/82754?page=2>

¹⁶⁵ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-51167306>

¹⁶⁶ <https://www.ntv.com.tr/turkiye/birlesmis-milletlerden-aa-calisanlarinin-misirda-gozaltina-alinmasina-tepki,KycQHju9BkaI53Je5EpDgQ>

¹⁶⁷ <https://t24.com.tr/haber/g-9-gazetecilik-orgutleri-platfomu-aniadolu-ajansi-kahire-burosunda-gozaltina-alinanlar-serbest-birakilmalidir,856304>

¹⁶⁸ <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/aa-genel-muduru-kazanci-misirda-gozaltina-alinan-4-calisanimizdan-hilmi-balci-serbest-birakildi/1705164>

¹⁶⁹ <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/misirda-serbest-birakilan-aa-calisani-hilmi-balci-turkiye-dondu/1705363>

¹⁷⁰ <https://www.mlsaturkey.com/tr/tezek-davasinda-melda-onura-bin-tl-para-cezasi/>

¹⁷¹ <http://m.bianet.org/bianet/insan-haklari/218868-faili-mechul-cinayetlerin-susurluk-ile-ilgisi-yokmus>

raporlarının duyum ve tahmin olduğu belirtilerek, eski Özel TİM üyesi Ayhan Çarkın'ın ifadelerinin “çelişkili ve mahkumiyete yetersiz bulunduğu” açıklandı.¹⁷²

- Beyaz TV sunucusu Tahir Sarıkaya, Fox TV sunucusu Fatih Portakal ve Tele 1 sunucusu Can Ataklı'ya RTÜK tarafından Libya'ya asker gönderilmesine ilişkin sözleri nedeniyle para cezası verileceğini söyledi.¹⁷³

- CHP İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıku, 2019'daki hak ihlalleri raporunda, 1474 kişinin işkence gördüğü için başvuruda bulunduğunu ifade etti. Tanrıku, 2019'da 31 kişinin cezaevlerinde hayatını kaybettiğini de söyledi.¹⁷⁴

- Türk Telekom, 20 Ocak Pazartesi günü internet erişiminde aksaklık yaşandığını bildirdi. Açıklamada, “Erişim aksaklıkları, dünyada pek çok kurumun hatta devletlerin maruz kalabildiği ‘siber saldırı’ ile ilgili olup, saldırılar bu kez Türk Telekom’un DNS’lerine yönelik yapılmaktadır. Türk Telekom’un alanında yetkin siber güvenlik uzmanları, saldırıları bertaraf etmek, yurt içi ve yurt dışı internet trafiğini normal seyrinde devam ettirmek için yoğun bir çalışma içerisinde” denildi.¹⁷⁵

21 Ocak 2020

- Almanya Dışişleri Bakanlığı, Türkiye’de 59 Alman vatandaşının tutuklu olduğunu ve 74’ü hakkında da yurt dışına çıkış yasağı bulunduğunu açıkladı.¹⁷⁶ Bakanlık, Ağustos 2019’da Türkiye’de yurtdışına çıkış yasağı bulunan Alman vatandaşlarının sayısını 38 ve Kasım 2019’da ise 55 olarak duyurmuştu.¹⁷⁷

22 Ocak 2020

- Amazon’un kurucusu Jeff Bezos’un telefonunu, Suudi Veliht Prensi Muhammed bin Selman tarafından hacklendiği iddia edilerek, bunun Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı’nın öldürülmesinden beş ay önce olmasına dikkat çekildi. Kaşıkçı’nın, Bezos’un 2013 yılında satın aldığı *Washington Post*’un muhabiri olduğu anımsatıldı.¹⁷⁸

- AKP, TBMM Başkanlığı’na bekçilerin vatandaşlardan kimlik sorabilme yetkilerini içeren 18 maddelik kanun teklifi sundu. “Bekçi kimlik sorar mı?” tartışmasıyla ilgili AKP Grup Başkanvekili Mehmet Muş, “Yönetmelikte kimlik sormayla alakalı yetkileri vardı. Görev yapan çarşı ve mahalle bekçimize, kendi kimliğini önce ibraz etmeleri ve makul bir sebep gördükleri anda vatandaşlarımızı durdurup kimlik sorma yetkisini veriyoruz. Çünkü çarşı ve mahalle bekçileri, 58 bin aranan şahıs hakkında işlem yapmış. Bunlar hep vatandaşımızın ve toplumumuzun huzur ve refahı için yapılan uygulamalardır. EYP’ler, el bombaları, kalaşnikoflar ele geçirildi” denildi.¹⁷⁹

24 Ocak 2020

- Gazeteci Zehra Doğan’ın, “örgüt propagandası” gerekçesiyle iki yıl kaldığı Mardin Cezaevi’nde KHK ile kapatılan *Özgür Gündem*’e destek olmak için hazırladığı “Özgür Gündem Zindan” isimli gazete nüshaları Londra’da Tate Modern Sanat Müzesi’nde sergilendi. Doğan’ın cezaevindeki kadınlarla birlikte hazırladığı gazeteler, *Özgür Gündem* mizanpajına uygun şekilde çıkarıldı. Doğan, “Yer alan tüm haberler gerçek. Kendimizi ifade etmemiz gereken bir alan olmalıydı ama gazetelerimiz kapanmıştı. Dışarda arkadaşlarımız hala mücadele veriyordu ve biz de böyle bir şey yaparak destek olmak istedik. Gazetede kadınların yaşadıkları hak ihlalleri ve aynı zamanda cezaevinde yaşamın nasıl olduğunu, yeni tutuklanan bir kadının neler yapması gerektiği üzerine de önerilerden oluşan gazete. Hak ihlalleri, direniş ve yaşam hepsi bir arada” dedi.¹⁸⁰

- Almanya Başbakanı Angela Merkel, Türkiye ziyaretinde sivil toplum kuruluşlarının temsilcileriyle Türkiye’de basın ve ifade özgürlüğü üzerine konuştu. Toplantıya katılan isimlerden Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği (MLSA) Eş Direktörü ve Avukat Veysel Ok, Türkiye’deki

¹⁷² <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1715258/celiskili-gerekce.html>

¹⁷³ https://odatv.com/gokcekin-kanali-onceden-acikladi-fatih-portakal-ve-can-atakliya-agir-ceza-geliyor-20012056_m.html

¹⁷⁴ <https://www.evrensel.net/haber/395690/bir-yilda-2-bin-634-kisi-iskence-basvurusu-yapti>

¹⁷⁵ <https://www.evrensel.net/haber/395747/turk-telekom-erisim-sorunu-siber-saldiridan-kaynaklaniyor>

¹⁷⁶ https://t24.com.tr/amp/haber/turkiye-de-yurtdisi-yasagi-konan-alman-vatandaslarinin-sayisi-artti,857003?__twitter_impression=true

¹⁷⁷ <https://www.dw.com/tr/t%C3%BCrkiyede-yurtd%C4%B1%C5%9F%C4%B1-yasa%C4%9F%C4%B1-konan-alman-vatanda%C5%9F%C4%B1n%C4%B1n-say%C4%B1s%C4%B1-artt%C4%B1/a-52085506>

¹⁷⁸ <https://www.theguardian.com/technology/2020/jan/21/amazon-boss-jeff-bezoss-phone-hacked-by-saudi-crown-prince>

¹⁷⁹ <https://www.birgun.net/haber/bekcilere-genis-yetkiler-icin-akp-den-kanun-teklifi-285011>

¹⁸⁰ <https://m.bianet.org/bianet/sanat/219114-zehra-dogan-in-ozgur-gundem-zindan-i-tate-modern-de>

Alman gazetecilerin basın kartı alamama sorunundan ve kendi baktığı davalarla ilgili olarak tutuklu Almanların durumundan konuştuklarını belirtti. RSF Türkiye Temsilcisi Erol Önderoğlu, Merkel'e gazeteci dosyalarının terörle mücadele yasası, cumhurbaşkanlığına hakaret ve diğer yasal temellerden çok boyutlu olduğunu ve gazetecilerin mesaisinin büyük bir kısmını adliyelerde geçirdiğini aktardığını söyledi.¹⁸¹

- *Karar*, öğretim görevlisi ve yazar Ali Bayramoğlu ile İskender Öksüz'ü kadrosuna dahil ettiğini duyurdu.¹⁸²

25 Ocak 2020

- Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş'ın *Takvim* yazarı Zafer Şahin hakkında 50.000 liralık tazminat davası açtığı duyuruldu. Şahin, "CHP'li Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, bana tazminat davası açmış. 50 bin lira istiyor! Bir başka gazeteci arkadaşına da 100 bin liralık dava açmış. Güzel iş. Kendisini eleştiren, hakkında haber yapan her gazeteciye bu meblağlarda dava açsa kısa sürede hatırı sayılır bir servete kavuşur. Sonra açtığımız davada beni 'Adınızı terör örgütü üyeleriyle birlikte anmak ve algı oluşturmakla' suçluyorsunuz. Fena halde yanılıyor ve alınganlık gösteriyorsunuz. Sizi CHP'den aday olmaya ikna edenin firari bir FETÖ'cü olduğunu isim vererek iddia eden ben değilim. Aynı partide siyaset yaptığınız Sinan Aygün. Ben sadece bu iddiayı sordum. Gazetecilik yaptım. Biraz CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nu kendinize örnek alın. Hakkında yapılan onca eleştiriye rağmen bildiğim kadarıyla bugüne kadar hiçbir gazeteciye dava açmamıştır"¹⁸³ diye yazdı.¹⁸⁴

27 Ocak 2020

- Elazığ'daki depremde Elazığ'da günlük yayın yapan *Günüşiği*'nin Nailbey Mahallesi'ndeki ofisi zarar gördü. Gazeteciler, hasar gören ofise giremedikleri gerekçesiyle minibüs kiralayarak yayın yapmayı sürdürdü. Yazı İşleri Müdürü Şahismail Gezici, "Depremde çok sayıda can kaybımız oldu. Gazetemizin bulunduğu çalışma ofisimiz de büyük hasar gördü. Zaten psikolojimiz bozuk, artçı depremler de devam ediyor. O hasarı da görünce çalışma imkanımız olmadı. Ama gazetenin çıkması lazım. Şu an bir minibüsün içinde gazetemizi çıkartıyoruz. Artık dışarıda dizgi ve haber işlerini yapıyoruz. Bütün koşulları zorlayarak, gazeteyi çıkarmaya devam ediyoruz" dedi.¹⁸⁵

- *Habertürk TV*'de Haber Müdürü olarak görev yapan Fikret Bulut¹⁸⁶ görevinden istifa etti.¹⁸⁷

- Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, e-devlet sisteminde sarı basın kartları sahipleriyle ilgili bilgi ekranında "iptal edilmiştir" yazısını gösteren ekran görüntülerine rağmen, "iddia kesinlikle gerçek dışıdır" savunması yaptı ve ilgili açıklamaları "art niyetli girişim" olarak nitelendirdi. Altun, "Son günlerde bazı medya kurumlarında çalışanların basın kartlarının iptal edilmesine yönelik iddialar gerçeği yansıtmamaktadır. Türkiye Cumhuriyeti İletişim Başkanlığı'nca basın kartına yönelik tüm işlemler, Basın Kartı Yönetmeliği çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. İlk basın kartı veya sürekli basın kartı başvurularının yanı sıra; genel kart değişimi, kayıp, yıpranma, kurum değişikliği ya da mesleğe geri dönme gibi nedenlerle de yeni basın kartı başvurusu yapılmaktadır. İletişim Başkanlığı Basın Kartı Başvuru Sistemi açıktır ve güncel olarak başvuruları almaktadır. Başvuruların ardından değerlendirme süreci, basın kartının itibarını ve saygınlığını koruyacak şekilde titizlikle yürütülmektedir. Bu kapsamda, başvuru sahibinin Basın Kartı Yönetmeliği'nde belirtilen 'basın kartı verilecek kişilerde aranan şartları' taşıyıp taşımadığını tespit etmek üzere derinlemesine araştırmalar yapılmaktadır" açıklaması yaptı.¹⁸⁸

- Vicdani Ret Derneği, Türkiye'de vicdani retçilerin yaşadığı hak ihlallerini raporlamak için online ihlal bildirim formu oluşturdu. Dernekten yapılan açıklamada, Türkiye'de bakaya ve

¹⁸¹ <https://www.dw.com/tr/merkelin-bas%C4%B1n-ve-ifade-%C3%B6zg%C3%BCrl%C3%BCrl%C4%9F%C3%BC-mesaisi/a-52138536>

¹⁸² <https://www.gercekgundem.com/medya/151660/karar-gazetesinden-yazar-hamlesi-iki-yeni-isim-kadroya-katildi>

¹⁸³ <https://www.takvim.com.tr/yazarlar/zafer-sahin/2020/01/25/yavas-in-davasi>

¹⁸⁴ <https://www.gazeteciler.com/haber/mansur-yavastan-gazetecilere-dava-zafer-sahin-kilicdaroglu-ornek-gosterdi/402871>

¹⁸⁵ <http://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/elazig/depremde-ofisi-zarar-goren-yerel-gazete-minibu-41430123>

¹⁸⁶ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/01/28/haberturkte-yaprak-dokumu/>

¹⁸⁷ <https://www.medyaradar.com/bir-ayrılık-haberi-de-cnn-turkten-geldi-o-isimle-artik-calisilmayacak-medyaradarozel-haberi-2020582>

¹⁸⁸ <https://www.birgun.net/haber/saray-basin-karti-iptal-edilen-gazetecileri-sucladi-art-niyetli-girisim-285546>

yoklama kaçağı olan insanların hak ihlalleriyle karşılaştığı belirtilerek, “Vicdani ret konusunda sistematik bir çalışma yapmak gayretinde olan tek örgüt olmamız nedeniyle, herkesi dayanışmaya çağırıyoruz. Vicdani ret hakkının hayata geçmesi, bir diğer ifadeyle militarizmle mücadele, yalnızca vicdani retçilerin değil hepimizin sorumluluğudur” denildi.¹⁸⁹

28 Ocak 2020

- *Hürriyet*'in işten çıkardığı isimlerden birisi olan Emre Özpeynirci'nin, *Ekotürk* ekranlarında otomotiv sektörü ile ilgili bir program yapacağı ifade edildi.¹⁹⁰

- *Demirören Medya Grubu*, *CNN Türk*'te uzun süredir görev yapan görsel yönetmen Hakan Durmuş'un işine son verdi.¹⁹¹

- BM'ye üye 193 ülkede insan hakları durumunun beş yılda bir gözden geçildiği Evrensel Periyodik İnceleme'ye (UPR) dair 35. Oturumda, Türkiye adına Dışişleri Bakan Yardımcısı Büyükelçi Faruk Kaymakçı, basın ve ifade özgürlüğü konusunda Avrupa Konseyi değerlerine bağlı olduklarını belirtti. Kaymakçı, “15 Temmuz 2016 darbe girişimi ve birçok örgütle mücadeleye dair zorlu süreci” özetledikten sonra, Birinci Yargı Paketi'nin ifade ve basın özgürlüğünü geliştirmek için yürürlüğe sokulduğunu ve temel özgürlüklere ilişkin çabalarının 2023'e kadar sürmesi beklenen İnsan Hakları Eylem Planı ile devam edeceğini ifade etti. Kaymakçı, “Birinci Yargı Paketi'nin düşünce özgürlüğüyle ilgili birçok durum Yargıtay'a taşınması olanağı ve tutuklamaya dair şikayetlerle ilgili olarak hem soruşturma hem de kovuşturma aşamasında azami tutukluluk sınırı getiriyor” dedi. Kaymakçı, gazetecilere yönelik yasal baskılara ilişkin eleştirilere, “yasaların hiç kimseye suç işleme ayrıcalığı tanımadığını, buna gazetecilerin de dahil olduğunu” vurguladı.¹⁹²

- HDP İzmir İl Örgütü'nce “Kanal İstanbul'a değil depreme bütçe” başlığıyla yapmak istediği basın açıklamasına polis müdahalede bulundu. HDP'liler ise bu durumu alkış ve sloganlarla protesto etti.¹⁹³

- HDP Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu, Türk Parlamenterler Birliği'nin yayın organı Parlamento Dergisi'nin Aralık 2019 sayısı için kaleme aldığı kadınların seçme ve seçilme hakkını kazanması üzerine yazdığı yazıda, tutuklu HDP'li milletvekilleri ve belediyelere kayyum atamalarıyla ilgili bölümlerin sansürlendiğini söyledi. Kerestecioğlu, “Dergi elimize ulaştığında, HDP'li seçilmişlerin karşılaştığı hukuksuzlukları konu ettiğim bölümlerin baskıda tümüyle çıkarıldığını fark ettik. Tarafımıza kelime sınırı koyulmadığı ve kısaltma gerektiği durumda, bunu kendimiz yapabileceğimiz halde söz konusu bölümün tümüyle çıkarılması, açık bir sansürün göstergesiydi. Yazımın sansürlenerek ifade özgürlüğümün ve kişilerin bilgiye erişim hakkının ihlal edilmesini hiçbir şekilde kabul etmediğimi Parlamento Dergisi Yayın Kurulu'na bir mektupla ilettim ve yazımın sansürsüz haliyle yeniden basılmasını talep ettim. Ancak mektubuma hiçbir şekilde yanıt alamadım” açıklaması yaptı.¹⁹⁴

29 Ocak 2020

- Gazeteci Hakan Tunç, “Ezber Bozan TV” isimli *YouTube* kanalı açtı. Tunç, kanalında birçok konuyu farklı konuklarla ele alıyor. Tunç, daha önce *Kanal 6*, *Kanal E*, *ATV*, *Star Tv*, *CNN Türk*, *Habertürk TV*'de çalışmıştı.¹⁹⁵

30 Ocak 2020

- *Hürriyet*'in Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Elazığ'da gerçekleşen depreme ilişkin vatandaşların deprem vergileri sorularına verdiği, “Hesap vermeye zamanımız yok” yanıtını sansürlediği iddia edildi.¹⁹⁶

- Kurucuları arasında olduğu AKP'den 8 Temmuz 2019'da istifa eden eski başbakan yardımcısı Ali Babacan, yeni parti kuruluşunu ertelenmelerine ilişkin açıklama yaptı. Açıklamada, “Parti hazırlıklarımıza yönelik yüksek ilgi ve sabırsızlığın toplumumuzdaki ihtiyaçtan

¹⁸⁹ <https://www.birgun.net/haber/vicdani-ret-dernegi-nden-hak-ihlalleri-raporu-285598>

¹⁹⁰ <https://www.gercekgundem.com/medya/152748/hurriyettan-ayrilan-odullu-gazetecinin-yeni-adresi-belli-oldu>

¹⁹¹ <https://www.medyaradar.com/tasfiye-tam-gaz-suruyor-cnn-turkte-hangi-isimle-yollar-ayrildi-medyaradarezel-haberi-2020640>

¹⁹² <http://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/219356-bm-de-turkiye-ye-ifade-ozgurlugu-elistirisi>

¹⁹³ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/01/28/izmirde-hdpnin-kanal-istanbula-degil-depreme-butce-aciklamasina-polis-engeli/>

¹⁹⁴ <https://t24.com.tr/haber/hdp-li-filiz-kerestecioglu-parlamento-dergisi-icin-yazdigim-yazi-sansurlendi,858023>

¹⁹⁵ <https://odatv.com/gazeteci-tuncun-yeni-adresi-29012027.html>

¹⁹⁶ <https://www.birgun.net/haber/hurriyet-erdogan-i-erdogan-dan-korudu-vergi-aciklamasina-sansur-286005>

kaynaklandığının farkındayız. Çalışmalarımız, yola çıkarken ortaya koyduğumuz vizyon ve perspektif içinde, artan bir heyecanla ilerlemektedir. Hedefimiz, milletimizin karşısına alınımızın akıyla çıkıp, çocuklarımızın geleceğini teminat altına alacak, ülkemiz için umut olacak bir hazırlığı ortaya koymaktır. En kısa sürede Partimiz, kadromuz ve çözümlerimizle vatandaşımızın huzurunda olacağız. Herkesin içi rahat olsun” denildi.¹⁹⁷

- *Haber Global* Genel Yayın Yönetmeni Erdoğan Aktaş, “Ben ‘her şeye rağmen’ haber merkezinde nefes alan bir gazeteciyim. Biraz dinleneceğim” sözleriyle istifa edeceğini duyurdu. Aktaş’ın Azeri Yönetim Kurulu Başkanı Mammad Gulmammadov ile fikir ayrılığı yaşadığı ve son üç ayda yaşanan gelişmelerden dolayı ayrılacağı iddia edildi.¹⁹⁸

- Yeni Asya’nın kendilerine verilmemesi üzerine mahkemeye başvuran iki hükümlü tarafından İnfaz Hakimliği’ne yapılan itiraz üzerine hükümlülere gazete verilmesine karar verildiği açıklandı. Daha önce T Tipi Kapalı Ceza ve İnfaz Müdürlüğü Eğitim Kurulu Başkanlığı “cezaevi güvenliğini ve düzenini tehlikeye düşürdüğü” gerekçesiyle hükümlülere Yeni Asya verilmemesi kararı almıştı. Yeni Asya kararı “Keyfi gazete yasağını mahkeme iptal etti”¹⁹⁹ başlıklı haberi ile okuyucularına duyurdu.²⁰⁰

- Sabah’ın Ankara muhabiri Tülay Canbolat, FETÖ üyesi olduğu iddiasıyla gözaltına alındı. Yazar Orhan Uğuroğlu, “Emine Erdoğan’ı izleyen FETÖ’cü!” başlıklı köşe yazısında, “15 Temmuz darbe girişimi sonrasında FETÖ’cü 215 bin kişinin ByLock kullandığı açıklanmıştı. Durum böyle iken Sabah tarafından Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın eşi Emine Erdoğan’ı izlemekle görevlendirilen Tülay Canbolat’ın güvenlik soruşturmasından nasıl geçtiği ve Cumhurbaşkanlığı Külliyesi’ne nasıl akredite yapıldığı da merak konusu” ifadelerini kullandı.²⁰¹

31 Ocak 2020

- Sermaye Piyasası Kurulu, yasa dışı işlem yaptığı tespit edilen ve Türkiye’de resmi faaliyette bulunmayan 26 internet sitesi için erişim engelleme talebinde bulundu.²⁰²

- Sivas’taki 2 Temmuz 1993’te Madımak Oteli’nin yakılmasıyla 33 aydın ile 2 otel personeli ölümüne neden olan isimlerden birisi olan ve sonrasında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırılan Ahmet Turan Kılıç’ın kalan cezası, Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından affedildi. Erdoğan, Kılıç hakkında Adli Tıp Kurumu’nun verdiği sağlık raporu doğrultusunda Anayasa’nın 104’üncü maddesinin 16’ncı fıkrası hükmü uyarınca af yetkisini kullandı.²⁰³

- AYM, terör örgütü PKK’nın kurucusu Abdullah Öcalan’ın serbest bırakılması talebiyle imza kampanyası yürüten Berrin Baran Eker ve Muzaffer Özbek hakkında Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 5 Mayıs 2015’de verdiği 10 aylık hapis cezası hakkında “ihlal” kararı verdi. AYM, Eker ve Özbek’in yeniden yargılanmaları için dosyayı Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi’ne geri gönderdi. AYM, hapis cezası kararıyla Anayasa’nın 26. Maddesi’nde güvence altına alınan ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine hükmetti.²⁰⁴

- OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu, veri analiz sistemi, değerlendirme kriterleri ve karar örneklerini “2019 Faaliyet Raporu” adı altında derledi. Raporda, bugüne kadar Komisyon’a 126.300 başvurunun yapıldığı ve bunlardan 100 bini aşkın başvurunun karara bağlandığı hatırlatıldı.²⁰⁵

Olumlu Gelişmeler

3 Ocak 2020

- AYM, yazar Hayko Bağdat’ın, eski Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanı Melih Gökçek’in şikayeti üzerine 1160 lira para cezasına çarptırılmasını ifade özgürlüğünün ihlali olarak

¹⁹⁷ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/1717359/ali-babacan-herkesin-ici-rahat-olsun.html>

¹⁹⁸ <https://t24.com.tr/haber/haber-global-in-genel-yayin-yonetmeni-erdogan-aktas-istifa-etti,858480>

¹⁹⁹ https://www.yeniasya.com.tr/gundem/keyfi-gazete-yasagini-mahkeme-iptal-etti_511456

²⁰⁰ <https://www.gercekgundem.com/medya/153209/yeni-asya-gazetesine-yasak-kalkti>

²⁰¹ <https://www.gercekgundem.com/medya/153323/sabah-muhabiri-fetoden-gozaltina-alindi-iddiasi>

²⁰² <http://www.hurriyet.com.tr/galeri-26-internet-sitesine-kapatma-talebi-41434111/1>

²⁰³ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1717488/erdogan-sivas-katliami-hukumulusu-ahmet-turan-kilicin-cezasini-kaldirdi.html>

²⁰⁴ <http://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/219470-aym-ocalan-a-ozgurluk-talebiyle-imza-toplamak-ifade-ozgurlugu>

²⁰⁵ <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/ohal-komisyonu-calismalarini-ve-kararlarini-raporlaktirdi/1720276>

değerlendirdi.²⁰⁶ AYM'nin kararında, “Hayko Bağdat tarafından kullanılan ‘iğrenç’ kelimesi rahatsız edici niteliktedir fakat ifadenin Melih Gökçek tarafından başlatılan ırk temelli politik bir tartışmada kullanıldığı gözden kaçırılmamalıdır. Unutulmamalıdır ki ifade özgürlüğünde yalnızca düşünce ve bilginin özünün korunması değil düşünce ve bilginin sunuluş şekli de önemlidir. Rahatsız edici de olsa siyasilere yönelik eleştirilerin cezalandırılması caydırıcı etki doğurarak cezalandırılma korkusuyla kamuoyundaki farklı seslerin susmasına yol açabilir. Bu durum da çoğulcu toplumun sürdürülebilmesine engeldir. Somut olayda başvurucuya adli para cezası verilmesi, başvurucunun yazarlık ve gazetecilik faaliyetlerini baskı altına alacaktır. Bu durum demokratik toplumun vazgeçilmez unsuru olan siyasilere yönelik eleştirilerin ve faaliyetlerine yönelik eleştiri ve bilgilendirme ortamına da zarar verebilir. Anayasa Mahkemesi, Anayasa'nın 26. maddesinde güvence altına alınan ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine karar vermiştir” denildi. Mahkeme, yeniden yargılanması yapılmak üzere Ankara 24. Asliye Ceza Mahkemesine gönderilmesine ve başvurucuya net 9.150 lira manevi tazminat ödenmesine hükmetti.²⁰⁷

- İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi, Marmara Üniversitesi İktisat Bölümü'nden “Barış için Akademisyenler” bildirisi imzacısı olduğu için KHK ile ihraç edilen Prof. Dr. Nesrin Sungur Çakmak hakkında “terör örgütü propagandası yapmak” suçlamasıyla İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi'nin verdiği bir yıl üç aylık hapis cezasını bozdu.²⁰⁸

9 Ocak 2020

- AYM, *Halk TV* eski Genel Yayın Yönetmeni Şaban Sevinç'in, eski Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'a “saray soytarısı” dediği için cezalandırılmasını ifade özgürlüğü hakkı ihlali olarak yorumladı.²⁰⁹ *Resmi Gazete*'de yayımlanan AYM kararına göre, “Başvurucu tarafından kullanılan ‘saray soytarısı’ kelimesinin saldırgan ve rahatsız edici nitelikte bulunmadığı söylenemese de ifadenin müştekinin ifadeleri ile katkı sağladığı politik bir tartışmada kullanıldığı dikkate alınmalıdır. Nitekim ilk derece mahkemesi, müştekinin ifadelerini haksız tahrik nedeni olarak kabul ederek başvurucunun cezasında belirli oranda indirimine gitmiştir. Yukarıda açıklanan sebeplerle başvuru konusu ifadenin kabul edilebilir eleştiri sınırları içinde kaldığı değerlendirilmiştir. AYM'nin kanaatine göre mevcut olayda başvurucunun ifade özgürlüğü ile müştekinin itibarını koruma hak ve menfaati arasında derece mahkemesi tarafından adil bir dengenin kurulmasına çalışılmamış başvurucunun adli bir ceza ile cezalandırılmasının demokratik bir toplumda zorlayıcı toplumsal ihtiyaca karşılık geldiği ilgili yeterli bir gerekçe ile ortaya konulmamıştır. Bu nedenle başvurucunun ifade özgürlüğüne yapılan müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır” denildi. Mahkeme yeniden yargılama yapılmak üzere Ankara 30. Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderilmesine ve 239,50 lira harç ve 2.475 vekalet ücretinden oluşan toplam 2.714,50 lira yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verdi.²¹⁰

13 Ocak 2020

- *TRT*'nin Almanca haber platformu *TRT Deutsch* dijital test yayınına başladı.²¹¹ *TRT*'den yapılan açıklamaya göre, yeni kanal ile Almanya başta olmak üzere Almanca'nın hakim olduğu ülkelerde tercih edilen, güvenilir ve referans gösterilen bir haber kaynağı olunması hedefleniyor.²¹²

14 Ocak 2020

- Mardin'in Nusaybin ilçesinde 9 Ocak'ta “terör örgütü üyesi olmak” gerekçesiyle evinde gözaltına alınan Mor Yakup Manastırı Rahibi Sefer Bileçen, bir gün sonra tahliye edildi. Bileçen, “pişmanlık yasasından” yararlanmak isteyen Müjdat S. Adli itirafçının hakkında verdiği beyanların gerçeği yansıtmadığını, sadece inancı gereği insanlara yemek verdiğini ifade etti.²¹³

15 Ocak 2020

²⁰⁶ <https://www.anayasa.gov.tr/tr/haberler/bireysel-basvuru-basin-duyurulari/gazetecinin-sosyal-medyada-bir-siyasetciye-yonelik-paylasimlarindan-dolayi-cezalandirilmasi-nedeniyle-ifade-ozgurlugunun-ihlal-edilmesi/>

²⁰⁷ <http://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/218045-melih-gokcek-e-hakaret-davasinda-aym-hayko-bagdat-i-hakli-buldu>

²⁰⁸ <https://m.bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/218042-baris-akademisyenine-verilen-ertelemesiz-hapis-cezasi-istinaftan-donda>

²⁰⁹ <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2016/36782>

²¹⁰ <https://www.birgun.net/haber/anayasa-mahkemesi-saray-soytarisi-demek-suc-degil-283316>

²¹¹ <https://www.trthaber.com/haber/dunya/trt-deutsch-test-yayinina-basladi-453770.html>

²¹² <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/almanca-dijital-haber-platfomu-trt-deutsch-test-yayininda-/1701213>

²¹³ <https://www.evrensel.net/haber/395336/urfa-barosu-suryani-rahip-bilecenin-tutuklanmasini-gerektirecek-bir-durum-yok>

- İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi, *Sözcü* sahibi Burak Akbay'ın hakkındaki yakalama kararının kaldırılmasına ve kırmızı bülten ile ilgili işlemlerin durdurulmasına karar verdi. Karara gerekçe olarak “Akbay'ın babasının cenazesine gelemeyerek dini görevini yerine getiremediği ve mağduriyet yaşadığı” belirtildi.²¹⁴

- Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliği, ansiklopedik bilgi sitesi *Wikipedia*'ya erişim yasağı kararını kaldırdı. *Wikipedia*, Türkiye'de saat 22.30 itibarıyla erişime açıldı. Daha önce BTK tarafından 29 Nisan 2017'de sabah saat 08.00'de, *wikipedia.org* alan adına, Türkiye üzerinden erişilmesine engel getirilerek idari tedbir kararı alınmıştı.²¹⁵ İfade Özgürlüğü Derneği kurucusu Prof. Dr. Yaman Akdeniz, “Biz hep *Wikipedia*'yı konuşuyoruz ama *Wikipedia*'nın erişimi engellemeye dayanak olan 8/A maddesi, işleyişte milli güvenlik, kamu düzeninin korunması için kullanılan bu madde dayanak gösterilerek çok sayıda muhalif ve özellikle de Kürt haber siteleri erişime engelleniyor” dedi. Yargı üzerindeki siyaset gölgesine işaret eden Akdeniz, “*Wikipedia*'nın engellenmesini kim talep etti diye baktığınızda, talebin Başbakanlık'tan (dönemin) geldiğini görüyorsunuz. Çünkü 8/A maddesi buna izin veriyor. Ve son seçimler sonrası Başbakanlık kapatılana kadar tüm talepler neredeyse hep Başbakanlık'tan geldi. 24 Haziran 2018 seçimleri sonrasında da talepler Cumhurbaşkanlığı'ndan gönderiliyor” açıklamasında bulundu.²¹⁶

- *Cumhuriyet* ve *Le Monde diplomatique* işbirliği sözleşmesini, Paris'te *Cumhuriyet* Genel Yayın Yönetmeni Aykut Küçükkaya ile *Le Monde diplomatique* Genel Müdürü Serge Halimi imzaladı. Küçükkaya, “Şubat, ayıyla birlikte her ayın ilk pazartesi günü *Le Monde diplomatique*'i *Cumhuriyet* ile birlikte ücretsiz olarak vereceğiz. İlk sayımız 3 Şubat Pazartesi günü okurlarımızla buluşacak. Okurlarımız ve Türkiye, dünyanın saygın gazetelerinden *Le Monde diplomatique*'de yer alan analiz ve makaleleri Türkçe olarak okuyacaklar. Okuyucularımız böylece dünyada yaşanan gelişmelere detaylı ve farklı analizlerle ulaşma şansı yakalayacaklar” dedi. Halimi ise, “*Le Monde diplomatique* uluslararası bir yayın organı. Şimdi *Cumhuriyet*'le birlikte 31 ülkede 21 dilde yayın yapıyor olacağız. Türkiye'nin köklü ve bağımsız gazetesi olan *Cumhuriyet*'in vermiş olduğu demokrasi mücadelesinin her zaman yanında duracağız” diye konuştu.²¹⁷

16 Ocak 2020

- İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, *Cumhuriyet*'in eski genel yayın yönetmeni Can Dündar ve eski sorumlu müdürü Abbas Yalçın hakkında “Cumhurbaşkanı'na hakaret” gerekçesiyle yürütülen davada, Basın Kanunu'ndaki hak düşümü süresi dolduktan sonra dava açıldığı için düşürülmesine karar verdi. Dündar hakkındaki yakalama kararı da “savunmasının dosyaya katkı sağlamayacağı” gerekçesiyle kaldırıldı. Dündar ve Yalçın, 11 Ağustos 2015 tarihli *Cumhuriyet*'te yayımlanan “Bayık: Operasyonlar durursa savaşı bırakırız” başlıklı haberden dolayı yargılanıyordu.²¹⁸

- AYM, Soma'da 13 Mayıs 2014'te, 301 can kaybı yaşanan maden kazasını protesto amaçlı 2014 yılında Ankara Güvenpark'taki gösteride yaralanan Betül Öztürk Gülhan ve Sıla Koç'un Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altındaki “insan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele yasağı” ile Anayasa'nın 34. maddesindeki “toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının” ihlal edildiğine karar verdi. Gülhan ve Koç biber gazı sıkılması şikayetiyle hastaneden rapor almış ve Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç ihbarında bulunması üzerine kolluk görevlileri hakkında başlatılan soruşturma sonunda kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmişti. Bu karara yapılan itiraz sulh ceza hakimliğince reddedilmişti.²¹⁹

17 Ocak 2020

²¹⁴ <https://www.iha.com.tr/haber-sozcu-gazetesi-sahibi-burak-akbayin-yakalama-karari-kaldirildi-822809/>

²¹⁵ <https://www.ntv.com.tr/teknoloji/son-dakika-wikipedia-turkiyede-erisime-acildi-biz-yokken-wikipediada-neler-degisti,2fSOyQyaD0y4HzqQsCY2Lw>

²¹⁶ <https://www.dw.com/tr/aran%C4%B1%C4%9F%C4%B1n%C4%B1z-%C3%B6zg%C3%BCr%C3%BCk-sayfas%C4%B1-bulunamad%C4%B1/a-52015669>

²¹⁷ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1714416/cumhuriyet-ile-le-monde-diplomatique-isbirligi.html>

²¹⁸ <https://www.mlsaturkey.com/tr/can-dundar-ile-abbas-yalcinin-yargilandiklari-dava-dustu/>

²¹⁹ <https://www.anayasa.gov.tr/tr/haberler/bireysel-basvuru-basin-duyurulari/gostericilere-biber-gazi-sikan-kolluk-gorevleri-hakkinda-kovusturmaya-yer-olmadigi-karari-verilmesi-nedeniyle-insan-haysiyetiyle-bagdasmayan-muamele-yasaginin-ihlal-edilmesi/>

- Yayın kurulunda Çağla Çinili, Gökhan Arslan ve Tunca Çaylantı'nın yer aldığı *Ecinniler* yayını hayatına başladı. Derginin yayımlanan ilk sayısında birçok ismin şiirlerine, hikayelerine ve inceleme yazılarına yer verildi.²²⁰

- İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, *Cumhuriyet* muhabiri Seyhan Avşar'ın "FETÖ Borsası mı?" başlıklı haberinde²²¹ savcılar İsmet Bozkurt ve Lütfü Karabacak'ı "rüşvet karşılığında işlem yapan savcılar olarak lanse ettiği" öne sürülerek "kamu görevlisine hakaret" iddiasıyla yargılandığı davayı düşürdü. Mahkeme, savunma tarafınca yapılan itiraz üzerine Basın Kanunu'nun 26. maddesindeki dört aylık süre geçildikten sonra dava açılmış olduğu için zamanaşımı süresi dolduğu için dosyayı düşürdü.²²²

19 Ocak 2020

- AYM, Baran Tursun Vakfı'nın polis ve devlet şiddeti ile ilgili olarak hazırlamış olduğu raporlara açılan davalar için "hak ihlali ve kabul edilebilirlik" kararı verdi. Bu karar ile Baran Tursun Vakfı aleyhinde açılmış olan idari ve ceza davalarının hepsi vakıf lehine sonuçlanmış oldu. Vakıf Başkanı Mehmet Tursun, açıklamasında, "Bu raporlarda annesini öldüren polis, Nevruz kutlamasında öldürülen Kemal Kurkut, Gezi eylemlerinde öldürülen Ethem Sarısülük gibi 399 kişinin yaşam hakkının ihlal edildiği olaylar var. Dernekler masasından da vakfımız için rapor istemişler. Yani asıl amaç bir açık yakalayıp vakfı kapatmaktı. AYM aleyhimize karar alsaydı vakfımızı kapatacaklardı" dedi.²²³

20 Ocak 2020

- Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliği, *T24* yazarı Tolga Şardan'ın "FETÖ'nün sınav kopyacısını sorgulayan polisler ne oldu?"²²⁴ başlıklı yazısına uygulanan erişim engeli kararını ifade özgürlüğü ihlali olarak değerlendirdi. Hakimlik, erişim engelini kaldırdı. Ankara 8. Sulh Ceza Hakimliği, 3 Ocak'ta "eski ÖSYM Başkanı Ali Demir hakkında hazırlanan iddianamede FETÖ'nün sınavlarda yaptığı usulsüzlüklerin bir örneğinin anlatıldığı" yazı için erişim engeli kararı almıştı.²²⁵

21 Ocak 2020

- Adıyaman Adliyesi 2. Ağır Ceza Mahkemesi, "terör örgütü üyesi olmak" suçlamasıyla tutuklu *DİHA* muhabiri Hacı Yusuf Topaloğlu'nun tutuksuz yargılanmasına hükmetti. Topaloğlu hakkındaki suçlamalara dayanak gösterilen şahsı tanımadığını ve şahsın ifadesinde çelişkiler bulunduğunu söyledi.²²⁶

- TGS, cezaevindeki gazeteciler için kitap bağışi kampanyası başlattıklarını duyurdu.²²⁷

24 Ocak 2020

- Balıkesir 2. Ağır Ceza Mahkemesi, "Barış için Akademisyenler" bildirisi imzacısı Doç. Dr. Tuna Altınal hakkında Fransa'daki "Cizre: Bir katliamın hikayesi" başlıklı konferansa katılımı gerekçe gösterilerek "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasıyla yargılandığı davada beraat kararı verdi.²²⁸ Lyon-1 Üniversitesi öğretim üyesi Altınal, 11 Mayıs'ta gözaltına alınmıştı ve 81 gün tutuklu olarak yargılandıktan sonra 24 Ocak 2020 'de serbest bırakıldı.²²⁹

29 Ocak 2020

- Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş'ın talimatıyla²³⁰ kurulduğu açıklanan *Ankara WEB TV*, "www.ankara.com.tr" adresinde canlı izlenebilecek. Meclis oturumları, ihaleler, kültür ve sanat programları ile pek çok hizmetin yanı sıra Başkan Mansur Yavaş'ın önemli açıklamaları yayınlanacak.²³¹

²²⁰ <https://www.gazeteduvar.com.tr/kitap/2020/01/17/ecinniler-yayin-hayatina-basladi/>

²²¹ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1703093/feto-borsasini-kamuoyuna-duyuran-muhabirimiz-hakkinda-dava-acildi.html>

²²² <https://www.mlsaturkey.com.tr/gazeteci-seyhan-avsara-acilan-kamu-gorevlisine-hakaret-davasi-dustu/>

²²³ <https://www.evrensel.net/haber/395680/baran-tursun-vakfina-acilan-davalara-aym-hak-ihlali-karari-verdi>

²²⁴ <https://t24.com.tr/yazarlar/tolga-sardan-buyutec/feto-nun-sinav-kopyacisini-sorgulayan-polislere-ne-oldu,25147>

²²⁵ <https://t24.com.tr/haber/tolga-sardan-in-feto-nun-sinav-kopyacisini-sorgulayan-polislere-ne-oldu-yazısına-geritirilen-erisim-engeli-itiraz-uzerine-kaldirildi,856825>

²²⁶ <https://www.evrensel.net/haber/395835/gazeteci-haci-yusuf-topaloglu-tahliye-oldu>

²²⁷ <https://www.evrensel.net/haber/395821/tgsden-kampanya-tutuklu-kadin-gazetecilere-kitap-yolluyoruz>

²²⁸ <http://bianet.org/bianet/ ifade-ozgurlugu/219117-baris-akademisyeni-doc-dr-tuna-altinel-beraat-etti>

²²⁹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/01/24/tuna-altinel-beraat-etti/>

²³⁰ <https://www.cnnturk.com/yerel-haberler/ankara/ankara-web-tv-test-yayinina-basladi-1479921>

²³¹ <https://www.gercekgundem.com/medya/153031/mansur-yavas-in-duyurdugu-web-tv-test-yayinina-basladi>

30 Ocak 2020

• AYM Genel Kurulu, darbe girişimi ardından YARSAV (Yargıçlar ve Savcılar Birliği) üyesi olduğu için “FETÖ üyeliği” suçlamasıyla tutuklanan ancak yargılama sonunda beraat eden eski hakim Mustafa Özterzi’nin “kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının” ihlal edildiğine karar verdi. Kararda Özterzi’nin, görevden uzaklaştırma ve/veya kamu görevinden çıkarma tedbirlerinin uygulanması tek başına suç işlediğine dair kuvvetli bir belirti sayılamayacağı, YARSAV üyeliğinin örgütsel bir faaliyet olarak değerlendirilmesinin ancak bunun terör örgütünden alınan bir talimat uyarınca gerçekleşmesi halinde mümkün olduğu belirtildi.²³²

31 Ocak 2020

• Ankara 28. Asliye Hukuk Mahkemesi, Alp İnşaat Şirketi’nin “Danıştay’ın iptal kararına rağmen Hasankeyf’te taşıma”²³³ başlıklı haberi nedeniyle *Cumhuriyet* muhabiri Mehmet Kızmaz’a açtığı 100.000 liralık manevi tazminat davasını reddetti. Söz konusu haberde, “İlusu Barajı’nın sular altında kalacak olan Batman’ın 12 bin yıllık tarihi ilçesi Hasankeyf’teki bazı tarihi eserlerin taşınmasına ilişkin ihaleyi Danıştay iptal etmesine rağmen inşaat şirketi, işlemleri hızlandırılarak bazı tarihi mekanları üç gün önce akşam saatlerinde taşıdığı ortaya çıktı” ifadeleri yer alıyordu.²³⁴

²³² <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1717214/aymden-eski-yargica-hak-ihlali-karari.html>

²³³ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/kultur-sanat/1171579/danistayin-iptal-kararina-ragmen-hasankeyfte-%E2%80%9Ctasima%E2%80%9D.html>

²³⁴ <https://www.mlsaturkey.com/tr/cumhuriyet-muhabiri-mehmet-kizmaza-acilan-tazminat-davasi-reddedildi/>

Press for Freedom

Özgürlük için Basın

Kısaltmalar

AA: Anadolu Ajansı
AB: Avrupa Birliği
ADD: Atatürkçü Düşünce Derneği
ADEF: Avrupa Demokratik Dersim Birlikleri Federasyonu
AELJ: Association of European Journalists (Avrupalı Gazeteciler Derneği)
AFP: Agence France Presse
AGIT: Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
AI: Amnesty International veya Amnesty (Uluslararası Af Örgütü)
AİHM: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AİHS: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
AKP: Adalet ve Kalkınma Partisi (Ak Parti)
AKPM: Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi
ANF: Fırat Haber Ajansı
AP ajansı: Associated Press
AP: Avrupa Parlamentosu
ATGB: Avrupa Türk Gazeteciler Birliği
ATV: Aktif Televizyon/ Aktüel Televizyon
AÜ: Ankara Üniversitesi
AYM: Anayasa Mahkemesi
BBC: British Broadcasting Corporation
BDP: Barış ve Demokrasi Partisi
BİA: Bağımsız İletişim Ağı
BİK: Basın İlan Kurumu
BM: Birleşmiş Milletler
BMO: Bilgisayar Mühendisleri Odası
BSM: Bağımsız Sinema Merkezi
BTK: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
BYEGM: Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü
CİSST: Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği
CHP: Cumhuriyet Halk Partisi
CKD: Cumhuriyet Kadın Derneği
CNN: Cable News Network (Kablolu Haber Ağı)
CPJ: Committee to Protect Journalists (Gazetecileri Koruma Komitesi)
ÇGD: Çağdaş Gazeteciler Derneği
ÇHD: Çağdaş Hukukçular Derneği
DBP: Demokratik Bölgeler Partisi
DEAŞ: Devlet'ül Irak ve's Şam
DEDEF: Dersim Dernekleri Federasyonu
DHA: Demirören Haber Ajansı (daha önce Doğan Haber Ajansı)
DHKP-C: Devrimci Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi
DİHA: Dicle Haber Ajansı
DİSK: Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
DJU: Deutscher Journalistenverband (Alman Gazeteciler Birliği)
DMD: Diploması Muhabirleri Derneği
DW: Deutsche Welle
EBU: The European Broadcasting Union (Avrupa Yayın Birliği)
ECOSOC: United Nations Economic and Social Council (Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi)
EFJ: European Federation of Journalists (Avrupa Gazeteciler Federasyonu)
EJ: European Journalists Association
EMD: Ekonomi Muhabirleri Derneği
EMEP: Emek Partisi
EMO: Elektrik Mühendisleri Odası

ESB: Erişim Sağlayıcıları Birliği
ESP: Ezilenlerin Sosyalist Partisi
ETHA: Etkin Haber Ajansı
FETÖ: Fetullahçı Terör Örgütü
FKF: Fikir Kulüpleri Federasyonu
FNST: Friedrich Naumann Foundation (Özgürlük için Friedrich Naumann Vakfı)
GC: Gazeteciler Cemiyeti (Ankara)
HAZİRAN: Birleşik Haziran Hareketi
HDK: Halkların Demokratik Kongresi
HDP: Halkların Demokratik Partisi
HKP: Halkın Kurtuluş Partisi
HRW: Human Rights Watch (İnsan Hakları İzleme Örgütü)
HSYK: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
IFJ: International Federation of Journalists (Uluslararası Gazeteciler Federasyonu)
ILO: International Labour Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)
İGC: İzmir Gazeteciler Cemiyeti
İHA: İhlas Haber Ajansı
İHD: İnsan Hakları Derneği
İHH: İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı
ITUC: International Trade Union Confederation (Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu)
İPI: International Press Institute (Uluslararası Basın Enstitüsü)
İŞİD: Irak ve Şam İslam Devleti
İTÜ: İstanbul Teknik Üniversitesi
İSİG: İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi
IWMF: International Women's Media Foundation (Uluslararası Kadınların Medya Vakfı)
KADEM: Kadın ve Demokrasi Derneği
KCK: Koma Cıvaken Kurdistan (Kürdistan Toplulukları Birliği)
KESK: Kamu Emekçileri Sendikası Konfederasyonu
KHK: Kanun Hükümünde Kararname
KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KRT: Kültür TV
KTGB: Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği
LGBTI+: Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Transseksüel, İntersex
MA: Mezopotamya Ajansı
MLSA: Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği
MASAK: Mali Suçları Araştırma Kurulu
MAZLUMDER: Mazlumlar için Dayanışma Derneği
MEB: Milli Eğitim Bakanlığı
MGK: Milli Güvenlik Kurulu
MHP: Milliyetçi Hareket Partisi
MİT: Milli İstihbarat Teşkilatı
NATO: North Atlantic Treaty Organization (Kuzey Atlantik Anlaşma Örgütü)
NPC: National Press Club (Ulusal Basın Kulübü)
ODTÜ: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
OIS: Open Society Institute (Açık Toplum Enstitüsü)
ÖGC: Özgür Gazeteciler Cemiyeti
ÖGİ: Özgür Gazeteciler İnisiyatifi
OHAL: Olağanüstü Hal
ÖDP: Özgürlük ve Dayanışma Partisi
ÖHP: Özgürlükçü Hukukçular Platformu
ÖİB: Özgürlük için Basın

ONO: Organization of News Ombudsmen and Standards Editors (Uluslararası Haber Ombudsmanları Örgütü)
PDY: Paralel Devlet Yapılanması
PEN: International Association of Poets, Playwrights, Editors, Essayists and Novelists (Uluslararası Yazarlar Birliği)
PKK: Partiya Karkerên Kurdistanê (Kürdistan İşçi Partisi)
PM: Parti Meclisi
PMD: Parlamento Muhabirleri Derneği
PSAKD: Pir Sultan Abdal Kültür Derneği
PYD: Partiya Yekîtiya Demokrat (Demokratik Birlik Partisi)
RSF: Reporters Without Borders (Sınır Tanımayan Gazeteciler)
RTÜK: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
SCF: Stockholm Center for Freedom (Özgürlük için Stockholm Merkezi)
SEGBİS: Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
SODAP: Sosyalist Dayanışma Platformu
SP: Saadet Partisi
STK: Sivil Toplum Kuruluşu
TAZ: Die Tageszeitung
TBB: Türk Tabipleri Birliği
TBB: Türkiye Barolar Birliği
TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TDK: Türk Dil Kurumu
TEM: Terörle Mücadele
TGC: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti
TGK: Türkiye Gazeteciler Konfederasyonu
TGRT: Türkiye Gazetesi Radyo Televizyonu
TGS: Türkiye Gazeteciler Sendikası
TKH: Türkiye Komünist Hareketi
TİB: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı
TİHV: Türkiye İnsan Hakları Vakfı
TİP: Türkiye İşçi Partisi
TJA: Tevgera Jinen Azad (Özgür Kadın Hareketi)
TKP: Türkiye Komünist Partisi
TMMOB: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
TMSF: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TRT: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu
TSK: Türk Silahlı Kuvvetleri
TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TUGADER: Tuzla Gazeteciler Derneği
TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu
TÜRGEV: Türkiye Gençlik ve Eğitime Hizmet Vakfı
TYB: Türkiye Yayımcılar Birliği
TYS: Türkiye Yazarlar Sendikası
UAÖ: Uluslararası Af Örgütü
UMED: Uluslararası Medya Enformasyon Derneği
UNESCO: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü)
USOM: Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi
VP: Vatan Partisi
VPN: Virtual Private Network (Sosyal Özel Ağ)
YARSAV: Yargıçlar ve Savcılar Birliği
YSK: Yüksek Seçim Kurulu
YÖK: Yükseköğretim Kurulu
YPG: Yekîneyên Parastina Gel (Halk Koruma Birlikleri)